

Møteinnkalling

Utvalg: Formannskapet - Ørland kommune
Møtested: Borgklinten, Ørland rådhus
Møtedato: 26.10.2017
Tid: 09:00

Forfall meldes til postmottak@orland.kommune.no eller på telefon 72 51 40 00, for innkalling av varamedlemmer. Varamedlemmer møter kun ved spesiell innkalling.

Innkalling er sendt til:

Navn	Funksjon	Representerer
Tom Myrvold	Ordfører	OK-H
Finn Olav Odde	Varaordfører	OK-SP
Therese Eidsaune	Medlem	OK-H
Marit Sletten	Medlem	OK-H
Roy Høen	Medlem	OK-SP
Bjørnar Dahlberg	Medlem	OK-FRP
Knut Morten Ring	Medlem	OK-AP

Vel møtt!

Tom Myrvold
ordfører

Saksnr.	Innhold	Lukket
PS 17/40	Møteplan 2018 - formannskap og kommunestyre	
PS 17/41	Ørland kommune - Budsjett 2018 med økonomiplan 2019 - 2021	
PS 17/42	Prising av utleiearealer i ØSA	X

Orienteringer:

- Ordfører/rådmann
- Status i prosjektene
 - Ny skole
 - Ørland sparebank Arena
 - Hurtigbåtanlegg
 - Revidert anleggsplan Forsvarsbygg

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
17/40	Formannskapet - Ørland kommune	26.10.2017
17/79	Kommunestyret - Ørland kommune	26.10.2017

MØTEPLAN 2018 - FORMANNSKAP OG KOMMUNESTYRE

Rådmannens innstilling

Foreslått møteplan 2018 for formannskap og kommunestyre, vedtas.

Sakens bakgrunn og innhold

Viser til reglement for politiske organer i Ørland, der det er vedtatt følgende:

«Lederen i styrer, råd og utvalg sørger for at det blir utarbeidet møteplan. Møter avholdes ellers når lederen finner det påkrevd eller minst 1/3 av medlemmene krever det.»

I forslaget er det er forsøkt tatt hensyn til skoleruta og høytidsdager.

Administrasjonens vurdering

Møtene gjennomføres normalt på torsdager med ca møtestart:

Formannskap kl. 09.00

Kommunestyret kl. 12.00

Fellesnemnda Ø/B kl. 14.00

Forslag møteplan 2018:

Torsdag 11. januar:	Formannskap
Torsdag 25. januar:	Formannskap, Kommunestyre, Fellesnemnd
Torsdag 15. februar:	Administrasjonsutvalg, Kontrollutvalg alkoholloven, Formannskap, Kommunestyre, Fellesnemnd
Torsdag 8. mars:	Formannskap
Torsdag 22. mars:	Formannskap, Kommunestyre, Fellesnemnd
Torsdag 12. april:	Formannskap
Torsdag 26. april:	Formannskap, Kommunestyre, Fellesnemnd
Fredag 11. mai:	Administrasjonsutvalg, Formannskap
Torsdag 24. mai:	Formannskap, Kommunestyre, Fellesnemnd
Torsdag 7. juni:	Formannskap
Torsdag 21. juni:	Formannskap, Kommunestyre, Fellesnemnd
Torsdag 16. august:	Formannskap
Torsdag 30. august:	Formannskap, Kommunestyre, Fellesnemnd
Torsdag 13. september	Administrasjonsutvalg, Formannskap
Torsdag 27. september	Formannskap, Kommunestyre, Fellesnemnd
Torsdag 25. oktober	Formannskap, Kommunestyre, Fellesnemnd

Torsdag 8. november	Administrasjonsutvalg, Formannskap
Torsdag 22. november	Formannskap, Kommunestyre, Fellesnemnd
Torsdag 13. desember	Formannskap, Kommunestyre, Fellesnemnd

I tilknytning til formannskapets møter kan det bli satt opp flere møter i Administrasjonsutvalget, Kontrollutvalg for alkoholloven, Klagenemnda og Valgstyret.

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
17/41	Formannskapet - Ørland kommune	26.10.2017
17/12	Felles landbruksnemnd - Ørland/Bjugn kommuner	01.11.2017
	Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	
	Eldrerådet - Ørland kommune	
	Ungdomsrådet - Ørland kommune	
	Komite for helse og velferd	
	Administrasjonsutvalget - Ørland kommune	
	Komite for plan, drift og landbruk	
	Komite for oppvekst, kultur og idrett	
	Kommunestyret - Ørland kommune	

ØRLAND KOMMUNE - BUDSJETT 2018 MED ØKONOMIPLAN 2019 - 2021

Rådmannens innstilling

Formannskapet vedtar følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar økonomi og handlingsplan for 2018 – 2021 med budsjett for 2018, samt prisbok og gebyrregulativ:

1. Tallgrunnlag for driftsbudsjettet som fremgår av budsjettskjema 1A og 1B, og tallgrunnlaget for investeringsbudsjettet som fremgår av budsjettskjema 2A og 2B.
2. Skattøret fastsettes til 11,80 % i henhold til regjeringens forslag til statsbudsjett.
3. Avgifter, gebyrer og kontingenter fastsettes iht prisbok som er vedlagt saken.
4. Til finansiering av investeringer tar Ørland kommune opp lån på kr 95 505 000. Av dette gjelder kr 19 805 000 lån til kommunale investeringer og kr 75 700 000 til VAR-sektoren.
5. Det tas opp lån i husbanken på kr 5 000 000 til videre utlån av startlån.
6. Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån og avtale lånevilkår med aktuelle låneinstitusjoner.

Sakens bakgrunn og innhold

Kommunens budsjett skal vedtas av kommunestyret på grunnlag av innstilling fra formannskapet.

Rådmannen legger med dette frem rådmannens forslag til budsjett til videre politisk behandling.

Folkehelsevurdering

I vedtatt kommuneplan er «folkehelse som grunnleggende verdi» vedtatt som en av fem strategiske retninger i planperioden. Budsjettdokumentet beskriver nærmere hvordan dette er planlagt ivarettatt.

Administrasjonens vurdering

I 2017 ble det vedtatt en sammenslåing av Ørland og Bjugn kommuner fra 2020, slik at budsjett for 2018 og 2019 vil bli de to siste årene der dagens Ørland kommune skal vedta sitt eget budsjett.

Fra og med 2020 så vil Fosen bestå av følgende kommuner:

Ørland	(ca 10.100)
Indre Fosen	(ca 10.100)
«Bjørnør»	(ca 4.200)
Osen	(ca 1.000)

Endring i kommunestruktur f.o.m 2020 vil få stor betydning for dagens Ørland kommune, men endringene vil også få betydning for etablerte samarbeidsordninger på Fosen. Det antas at det etter 2020 fortsatt vil være behov for interkommunalt samarbeid, og at det i perioden 2018-2020 vil pågå en diskusjon rundt fremtidig organsiering av interkommunalt samarbeid på Fosen.

Ørland kommune har fra et akkumulert merforbruk i 2012 på kr 14,2 mill klart å snu økonomien fra minus til pluss. Samtidig har vi fortsatt en høy gjeld og høye utgifter til barnevern, og dette binder opp ressurser som gjør at det blir mindre igjen til drift enn i tilsvarende kommuner. Da blir det krevende over tid å holde - eller forbedre - tjenestetilbudet vårt når vi har mindre ressurser enn andre.

I budsjettet for 2018 vil driftsnivået fra 2017 i stor grad bli videreført, men det må også gjennomføres mindre innsparinger og omprioriteringer for å tilpasse drifta til rammer som er til rådighet. Tallgrunnlag og forklaringer til tallene fremgår av budsjettdokumentet.

I vedlegg til budsjettet er det vedlagt to notater som viser investeringsbehov for VAR-sektoren og kommunale bygg og anlegg. I notat for kommunale bygg er det også beskrevet nødvendig planlagt vedlikeholdsbehov av kommunale bygg og anlegg på totalt kr 1 510 000,-. Det er ikke funnet rom i budsjettet til å gjennomføre dette, men dersom regnskapet for 2017 viser et mindreforbruk vil det bli foreslått å bruke deler av dette til å gjennomføre nødvendig vedlikehold. Dette vil bli klart i løpet av første kvartal i 2018.

I forbindelse med investeringer må dette begrenses ut fra hvor stor lånegjeld kommunen kan håndtere. Det bør derfor ikke tas opp nye lån til kommunale investeringer ut over årlig avdrag på ca 20,0 mill. Låneopptak til investeringer innen VAR-sektoren finansieres gjennom avgifter, slik at disse kan holdes utenfor denne rammen.

Frie inntekter fra staten tildeles i hht folketall og demografi, og den kommunale deflatoren (lønns- og prisvekst) som er satt til 2,6 % for 2018.

En del av veksten i frie inntekter for 2018 er begrunnet ut fra følgende forhold.

• Regionsentertilskudd	2 000 000
• Opptrappingsplan rusfeltet	300 000
• Tidlig innsats i barnehage og skole	200 000
• Forebyggende tiltak for barn, unge - barnevern	200 000

Når det gjelder regionsentertilskuddet så er dette er årlig tilskudd som blir utbetalt som en del av rammetilskuddet, og det fremgår av statsbudsjettet (grønt hefte) at «*midlene bør bli brukte til felles tiltak for den nye sammenslåtte kommunen.*»

Bjugn kommune har mottatt kr 1,8 mill i tilsvarende midler for 2018, og det må derfor i samarbeid med Bjugn kommune avklares hvordan disse midlene skal brukes.

Når det gjelder priser på vann og avløp er disse økt med 5,0 % ut over lønns- og prisvekst på 2,6 %. Dette med utgangspunkt i behov for nye større investeringer innenfor vann og avløp som er tatt inn i investeringsbudsjettet.

Priser til barnehage er økt med ny makspris som tilsvarer 6,5 % økning, og det er brukt tilsvarende økning innenfor SFO.

Vedlegg:

- 1 Budsjett 2018 med økonomiplan 2019 - 2021
- 2 Vedlikeholdsbehov og fornyelse av kommunale bygg og anlegg
- 3 Investeringsbehov - VAR-sektor
- 4 Prisliste kommunale tjenester - 2018
- 5 Prisliste - planarbeid - 2018

Budsjett 2018

Økonomi- og handlinglinsplan
2018 - 2021

Vedtatt i K-sak 17/xx -

Vedtak i Kst:

INNHALDSFORTEGNELSE:

BAKGRUNN OG FORUTSETNINGER FOR BUDSJETTET	4
1.1 Folketallsutvikling og demografi – utfordringer i perioden 2018 - 2021	4
1.2 Fremtidig kommunestruktur og interkommunalt samarbeid	5
1.3 Økonomiske forutsetninger som er lagt til grunn:	6
2 BUDSJETTETS TALLDEL	7
2.1 Driftsbudsjettet 1A og 1B	7
2.2 Investeringsbudsjettet – skjema 2A og 2B	9
2.3 Bakgrunn for investeringsbehov	11
3 ÅRSBUDSJETT OG ØKONOMIPLAN	12
4 ØRLAND - MELLOM HIMMEL OG HAV	13
4.1 Skape et attraktiv bosted med bolyst for økt befolkning	13
4.2 Folkehelse som grunnleggende verdi	14
4.3 Kreativ og fremtidsrettet næringslivssatsing	15
4.4 Bevisst miljø-satsing og klimatilpassing	15
4.5 Utvikle de kommunale tjenestene	16
5 ØKONOMISKE FORUTSETNINGER I PLANPERIODEN	17
5.1 Status - handlingsrom og prioriteringer i foregående periode	17
5.2 Skatteinntekter og rammetilskudd i planperioden	17
5.3 Endringer i frie inntekter ut over lønns- og prisvekst:	18
5.4 Langsiktig gjeld – renter og avdrag	18
5.5 Økonomiplan 2018 - 2021	20
5.6 Tilskudd og næringsutvikling:	21
6 ORGANISASJON OG MEDARBEIDERE	22
6.1 SOLA - vårt verdigrunnlag - Samhandlende, Offensive, Lærende, Ansvarlige	22
6.2 Kommunens arbeidsgiverpolitikk	23
7 TJENESTEOMRÅDE PLAN, DRIFT OG LANDBRUK	27
7.1 Plan- og bygningstjenester, oppmåling og miljø	28
7.2 Landbruk	29
7.3 Eiendomsforvaltning	30
7.4 Kommunalteknikk	31
8 TJENESTEOMRÅDE OPPVEKST	33
8.1 Barnehage	35
8.2 Grunnskole	36
8.3 Voksenopplæring	37
9 TJENESTEOMRÅDE HELSE OG VELFERD	38
9.1 Sykehjem	39
9.2 Hjemmetjenesten	39
9.3 Oppfølgingstjenesten	40
9.4 Helse og familie	40
9.5 Fosen Helse IKS	41
9.6 NAV Ørland	42
9.7 Flyktningetjenesten	43

BAKGRUNN OG FORUTSETNINGER FOR BUDSJETTET

Ørland kommune hadde i 2016 et mindreforbruk på kr 6,2 mill og dette medførte at kommunen ved utgangen av 2016 hadde opparbeidet frie driftsmidler på til sammen kr 9,8 mill.

I løpet av 2017 er det rapportert om merforbruk på flere områder, men på grunn av vedtatt sammenslåing med Bjugn kommune er rammetilskuddet for 2017 (strukturkriteriet) økt med kr 3,8 mill i forhold til opprinnelig budsjett. Det foreligger også pr oktober en prognose om at skatteinntangen i 2017 vil bli større enn opprinnelig budsjett. Dette medfører at det prognoses med at drifta går i balanse eller med et mindreforbruk i 2017.

I opprinnelig budsjett 2017 og i vedtak gjennom året er det vedtatt nye låneopptak med kr 61,3 mill. Dette er låneopptak som i stor grad gjelder VAR-sektoren og investeringer i tomtområder skal selges. En andel av disse lånene kan finansieres over VAR-sektoren, men en stor del av økte renter og avdrag ifm nye låneopptak må finansieres over driftsbudsjettet.

På bakgrunn av KOSTRA-tall kan Ørland kommune sin økonomi kort beskrives slik:

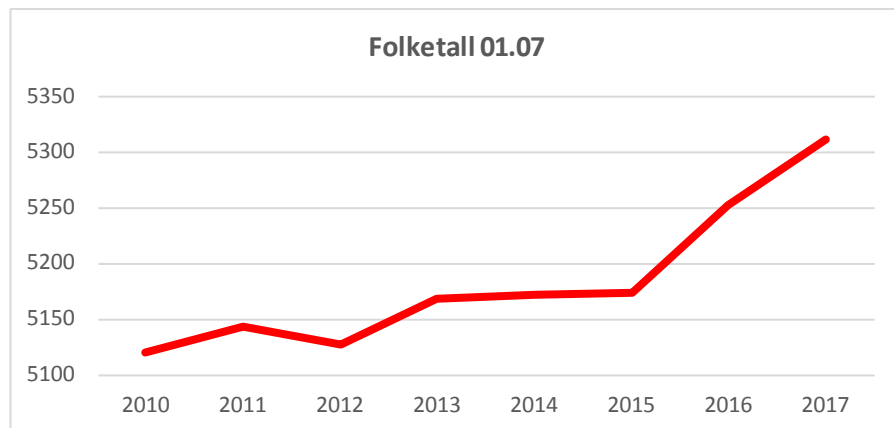
- høy langsiktig gjeld som medfører at en større andel av inntektene går med til dekning av renter og avdrag enn tilsvarende kommuner
- større utgifter til barnevern enn tilsvarende kommuner
- utgifter til barnehage og skole er minst like høy som sammenlignbare kommuner
- lavere utgifter til pleie og omsorg enn sammenlignbare kommuner
- har ikke innført eiendomsskatt

Det ligger ikke inne noen forslag til større strukturelle endringer, innsparinger eller nedbemanninger i økonomiplanen. Befolkningsutviklingen må følges nøye gjennom planperioden, og at det settes inn ressurser ved økte behov. Dette gjelder i første rekke barnehage, skole og familiesenteret.

1.1 Folketallsutvikling og demografi – utfordringer i perioden 2018 - 2021

Ørland kommune har mål om en befolkningsvekst på 35 % i perioden 2013-2026.

Per 01.07.16 hadde Ørland kommune 5 253 innbyggere, og dette er økt til 5.311 pr 01.07.2017. Dette er en økning på 1,10 % og noe som ligger like over befolkningsøkning i landet for øvrig.

Det viktigste for Ørland kommune blir fortsatt å jobbe målrettet med kommunens strategier for å nå målet om 35 % befolkningsvekst

- Skape et attraktiv bosted med bolyst for en økende befolkning
- Folkehelse som grunnleggende verdi
- Kreativ og fremtidsrettet næringslivssatsing
- Bevisst miljøsatsing og klimatilpassing
- Utvikle de kommunale tjenestene

Fremskrevet folkemengde 1. januar – fordelt på alder for Ørland kommune viser følgende prognoser for endring i befolkning. (kilde: ssb.no – middels vekst):

	2017	2025	2030	2035	2040
0-5 år	359	382	366	349	347
6-15 år	559	612	657	668	652
16-66 år	3444	3509	3505	3523	3558
67 år eller eldre	882	1035	1181	1360	1493
Sum	5244	5538	5709	5900	6050

Denne prognosen viser en økning i aldersgruppen 6-15 år og gruppen over 67 år.

Det er forventet at denne prognosen vil bli endret på grunn av økt innflytting til kommunen.

I kommuneplanens samfunnsdel er et av målene å legge til rette for et godt tjenestetilbud der befolkningsveksten er størst, og disse prognosene må følges opp gjennom tilrettelegging av tilbudet.

1.2 Fremtidig kommunestruktur og interkommunalt samarbeid

I 2017 vedtok Stortinget sammenslåing av kommunene Ørland og Bjugn, samt kommunene Roan og Åfjord. Tidligere er det vedtatt sammenslåing av Rissa og Leksvik til Indre Fosen, og Osen kommune har valgt å fortsette som egen kommune.

Det vil si at fra og med 2020 vil Fosen bestå av kommunene:

Ørland (ca 10.100)
Indre Fosen (ca 10.100)
«Bjørnør» (ca 4.200)
Osen (ca 1.000)

Endring i kommunestruktur f.o.m 2020 vil få stor betydning for dagens Ørland kommune, men endringene vil også få betydning for etablerte samarbeidsordninger på Fosen.

Det antas at det etter 2020 fortsatt vil være behov for interkommunalt samarbeid, og at det i perioden 2018-2020 vil pågå en diskusjon rundt fremtidig organsiering av interkommunalt samarbeid på Fosen.

I forbindelse med kommunesammenslåing mottar Ørland og Bjugn et engangsbeløp på kr 20,5 mill. Kommunene har videre mottatt kr 4,0 mill til infrastrukturtiltak som kan bidra til å binde de to kommunene bedre sammen. Bruken av disse midlene disponeres av fellesnemda.

1.3 Økonomiske forutsetninger som er lagt til grunn:

- Statsbudsjettet legges til grunn for anslag på frie inntekter for 2018.
- En del av veksten i frie inntekter for 2018 er begrunnet ut fra følgende forhold:
 - Regionsentertilskudd 2 000 000
 - Opptrappingsplan rusfeltet 300 000
 - Tidlig innsats i barnehage og skole 200 000
 - Forebyggende tiltak for barn, unge - barnevern 200 000

Når det gjelder regionsentertilskuddet så er dette er årlig tilskudd som blir utbetalt som en del av rammetilskuddet, og det fremgår av statsbudsjettet (grønt hefte) at *«midlene bør bli brukt til felles tiltak for den nye sammenslåtte kommunen.»* Bjugn kommune har mottatt kr 1,8 mill i tilsvarende midler for 2018, og det må derfor i samarbeid med Bjugn kommune avklares hvordan disse midlene skal brukes.

- Kommunal deflator er satt til 2,6 %
- Arbeidsgiveravgiften er på 10,6 %.
- Pensjonsutgifter settes til 16,5 % for KLP (uforandret) og 12,5 for SPK – (uforandret).
- Renteutgifter er budsjettet med utgangspunkt i Nibor-rente på 0,85 % + 0,60 % påslag. Dette er i hht anslag fra Kommunalbanken. I tillegg er det tatt hensyn til inngåtte kontrakter på fastrente.

2 BUDSJETTETS TALLDEL

2.1 Driftsbudsjettet 1A og 1B

Skjema 1A	Regnskap	Budsjett		Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
(tall i hele tusen)	2016	2017		2018	2019	2020	2021
Rammetilskudd og innt. utjevning	-151 089	-153 400	1)	-165 000	-165 000	-165 000	-165 000
Skatt på formue og inntekt	-119 246	-123 400	1)	-128 000	-130 500	-130 500	-130 500
Planleggings- og prosjekttressurser	-1 500	-1 500		-1 500			
Andre overføringer	-3 780	-3 780	2)	-3 780	-3 780	-3 780	-3 780
andre generelle statstilskudd	-1 510	-1 850	3)	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Sum frie disponible inntekter	-277 126	-283 930		-299 780	-300 780	-300 780	-300 780
Renteinntekter og utbytte	-7 153	-6 000	4)	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Renteutg og andre finansutgifter	18 273	19 500	5)	19 500	20 000	20 000	20 000
Avdrag på lån	18 837	19 500	5)	19 000	24 000	24 000	24 000
Netto finansinntekter og utgifter	29 957	33 000		32 500	38 000	38 000	38 000
Bruk av tidligere års mindreforbruk	-3 951				0	0	0
Til ubundne avsetninger	4 001	175		95	165	415	165
Til bundne avsetninger	88					0	0
Bruk av ubundne avsetninger					0	0	0
Netto avsetninger	138	175		95	165	415	165
overføring til investeringsregnskapet	0	0		0			
Sum til fordeling drift	-247 031	-250 755		-267 185	-262 615	-262 365	-262 615
Sum fordelt til drift i 1B	240 810	250 755		267 185	262 615	262 365	262 615
Mindreforbruk	-6 221	0		0	0	0	0

Noter til budsjettskjema 1A og 1B - rammer til fordeling drift:

- Rammetilskudd og skatteinngang i perioden er lagt inn i hht regjeringens forslag til statsbudsjettet for 2018. Skatteinngangen for 2019 er økt i hht prognoser for vekst i folketall og skatteinngang.
- Andre overføringer på kr 3 780' gjelder årlige overføringer fra Fylkeskommunen vedrørende bruforbindelse Storfosna.
- Andre generelle statstilskudd gjelder rentekompensasjon på skoler og omsorgsboliger.
- Renteinntekter og utbytte på til sammen kr 6 000' består av følgende faktorer:
 - Utbytte Trønderenergi 850'
 - Utbytte Fosenkraft 350'
 - Renter Trønderenergi (obligasjon) 1 400'
 - Renter Fosenkraft (ansvarlig lån) 1 900'
 - Renter på startlån og bankinnskudd 1 500'
- Renteutgifter og avdragsutgifter økes i 2019 på grunn av økning i langsiktig gjeld.

Skjema 1B	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
(tall i hele tusen)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Politisk styring og adm	4 587	4 965	4 835	5 085	4 835	5 085
Politisk styring	4 524	4 675	4 785	4 785	4 785	4 785
stortings /kommunevalg	63	290	50	300	50	300
			0			
Administrasjon og tilskudd	31 992	31 700	35 520	34 020	34 020	34 020
Rådmannskontor	3 514	3 205	3 595	3 595	3 595	3 595
Prosjektmidler	1 500	1 500	1 500			
Regionsentertilskudd			2 000	2 000	2 000	2 000
Personal og tillitsvalgte	2 466	2 530	2 600	2 600	2 600	2 600
Fellestjenester	5 446	5 900	6 300	6 300	6 300	6 300
IKT tjenesten	2 959	2 680	2 835	2 835	2 835	2 835
Økonomitjenesten	3 591	3 690	3 810	3 810	3 810	3 810
Tilskudd og næringsutvikling	4 000	3 950	4 070	4 070	4 070	4 070
Kirkelig fellesråd	2 876	2 955	3 380	3 380	3 380	3 380
Ørland kultursenter KF	5 640	5 290	5 430	5 430	5 430	5 430
			0			
Eiendom og teknisk	21 559	21 715	25 110	24 780	24 780	24 780
Eiendomsforvaltning	14 823	14 790	17 380	17 155	17 155	17 155
Plan og oppmåling	971	1 320	1 350	1 330	1 330	1 330
Landbrukskontor	2 074	1715	2 265	2 235	2 235	2 235
Brann og beredskap	3 692	3 890	4 115	4 060	4 060	4 060
			0			
Oppvekst	105 732	110 940	115 860	114 340	114 340	114 340
Fellesutgifter	9 884	10 075	10 685	10 550	10 550	10 550
Skoler	45 424	48 595	49 700	49 055	49 055	49 055
Fellesutgifter barnehage	3 503	3 510	5 115	5 050	5 050	5 050
Private barnehager	11 378	11 710	13 650	13 475	13 475	13 475
Kommunale barnehager	19 684	22 550	22 550	22 235	22 235	22 235
Barnevern	15 860	14 500	14 160	13 975	13 975	13 975
			0			
Helse og velferd	82 378	85 235	90 060	88 890	88 890	88 890
Fellesutgifter	3 752	3 685	3 770	3 720	3 720	3 720
Helse og familie	22 057	23 440	25 405	25 075	25 075	25 075
Institusjonstjeneste	22 040	23 190	23 725	23 420	23 420	23 420
Hjemmetjenesten	19 898	19 670	20 840	20 570	20 570	20 570
Oppfølgingstjenesten	9 635	9 950	10 385	10 250	10 250	10 250
Nav og sosialtjenesten	4 997	5 300	5 935	5 855	5 855	5 855
Flykningetjenesten	0		0	0	0	0
			0			
Finansposter	-5 438	-3 800	-4 200	-4 500	-4 500	-4 500
Avsatt tap på krav	74		0			
Oppdekking av neg. Var-fond	-125					
Kalkulatoriske renter VAR	-1 049	-1 400	-1 200	-1 500	-1 500	-1 500
Avskrivning VAR	-2 732	-2 400	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Premieavvik og pensjon	-1 607		0			
			0			
Sum til fordeling	240 810	250 755	267 185	262 615	262 365	262 615

2.2 Investeringsbudsjettet – skjema 2A og 2B

Skjema 2A	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Finansieringsbehov og finansiering	2017	2018	2019	2020	2021
Investering i anleggsmidler	256 200	102 005	101 050	76 050	3 550
Utlån og forskuttering	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Avdrag på lån	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Kjøp av aksjer og andeler	1 060	1 060	1 060	1 060	1 060
Dekking av tidligere års udekket					
Avsetninger til ubundne investeringsfond	2 500				
Årets finansieringsbehov	267 260	110 565	109 610	84 610	12 110
Finansiert slik:					
lån Hårberg skole	25 000				
lån idrettshall	28 000				
Bruk av lån - andre investeringer	24 300	19 805	72 050	64 050	-2 950
Bruk av lån VA-anlegg	15 600	75 700	22 500	5 500	0
Bruk av lån utlån startlån	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Inntekter fra salg av tomter	8 000	6 500	6 500	6 500	6 500
Salg av Hårberg skole	100 000				
Salg Topp-etasje Libra	17 000				
Spillemidler idrettshall	25 800				
Tilskudd fra private - idrettshall	15 000				
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Overført fra driftsregnskapet					
Bruk av ubundne investeringsfond	1 060	1 060	1 060	1 060	1 060
Sum finansiering	267 260	110 565	109 610	84 610	12 110
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0

Kommentarer til investeringsbudsjettet:

1. Utlån på kr 5,0 mill gjelder startlån som finansieres med egne låneopptak i Husbanken.
2. Avdrag på lån og mottatte avdrag på lån på kr 2,5 mill gjelder avdrag knyttet til innlån og utlån på startlån. Renteinntekter og renteutgifter knyttet til startlån føres i driftsbudsjettet.
3. Kjøp av aksjer på kr 1.060' gjelder årlig egenkapitalinnskudd i KLP. Dette kan ikke lånefinansieres og må finansieres med bruk av ubundne investeringsfond.
4. Salg av tomter varierer fra år til år. Det budsjetteres med kr 6,5 mill i salgsinntekter i 2018.
5. Vedrørende finansiering av nytt helsebygg-ØMS:
Dette er et prosjekt som fortsatt er i en tidlig fase, slik at det legges inn et lånebeløp på kr 50,0 mill i hvert av årene 2019 og 2020 for å synliggjøre prosjektet i økonomiplanen. Men dette er foreløpig veldig usikre tall.
6. Investering i ny brannstasjon må også utredes nærmere, men er tatt inn og synliggjort i økonomiplanen.
7. Utgifter i skjema 2B er netto utgifter etter fradrag for mva kompensasjon.

Skjema 2B - investeringsprosjekter		Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Nr.	Prosjekter	2017	2018	2019	2020	2021
1	Asfaltering Hovde Sør	750				
2	Gang og sykkelvei Hovde	1 000				
3	Infrastruktur Brekstadområdet	500				
4	Opprusting bryggekanal Sørhavna - kulturhuset	2 000				
5	Fenderverk Brekstad Kai	2 500				
6	Ferdigstillelse Ottersbo IV	3 500				
7	Hurtigbåtkai	4 000				
8	Utvivelse og renovering Borgen Barnehage	5 200				
9	Ny idrettshall	85 800				
10	Velferdsteknologi	200				
11	Låssystem ØMS	500				
12	Medisinrom oppfølgingstjenesten	300				
13	Utstyr og inventar barnehager	200				
14	Fornyelse treningskjeller ØMS	100				
15	Barneskole	125 000				
16	IKT, digitalisering og teknologiske løsninger	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
17	Utgifter til markedsføring og salg av eiendom	750	750	750	750	750
18	Opparbeidelse av næringsareal	3 000		10 000	2 000	
19	Nytt læremiddelutstyr	300	300	300	300	300
20	Småhus - boligsosial plan		1 000			
21	Boenheter - boligsosial plan		2 500			
22	Rehabilitering kommunale bygg	2 000	12 505			
23	ØMS - nytt helsebygg		1 000	50 000	50 000	
24	Ny brannstasjon		500	15 000	15 000	
25	Ørland kirke		150			
26	Tartandekke Ørland Stadion		500			
27	Utskifting gatelysarmaturer	500	1 000			
28	Reasfaltering kommunale veier		500			
29	Forprosjekt parkeringsanlegg Brekstad		500			
30	Forprosjekt nytt havneanlegg		1 200			
31	Fendring kai søndre molo Brekstad		500			
32	Parkanlegg - plenklippere		650			
33	Fornyelse kommunale lekeplasser		250			
34	VA-anlegg	10 000				
35	Sanering private avløpsanlegg	100				
36	Barset felleskom. vannverk - klausulering	500				
37	BFV - utred. reservevann og behandlingsanlegg		200	100		
38	BFV - ny overføringsledning Ørland	4 800	35 000	11 200		
39	BFV - tilstandsanalyse dam			200		
40	Tilstandsanalyse av ledningsnett	200				
41	Pumpestasjon - ny hovedvannledning		7 000			
42	Høydebasseng		15 000			
43	Ombygging vei - høydebasseng		1 000			
44	Ledningstrase - Lerbern		5 500			
45	Oppgradering gamle vannledninger		5 000	5 000	5 000	
46	Rehabilitering VA-ledninger Brekstad		5 000	5 000		
47	Oppgradering silanlegg Hovdetåa		1 500	500		
48	Oppgradering overløp pumpestasjoner		500	500	500	
Sum		256 200	102 005	101 050	76 050	3 550

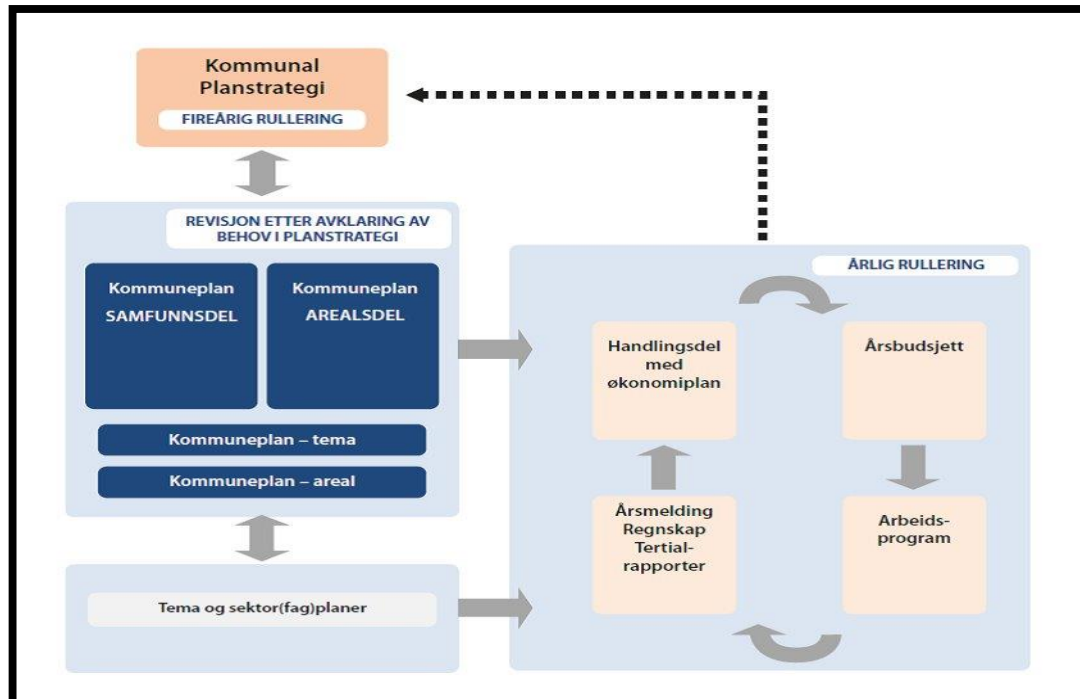
2.3 Bakgrunn for investeringsbehov

Det vises til egne notat som er vedlagt saken. Følgende sammendrag gjelder for investeringer utenom VAR-sektoren.

	Driftsbudsjettet	Investeringsbudsjettet
Futura barnehage	80.000	200.000
Borgen barnehage		270.000
Opphaug skole	110.000	915.000
Ørland ungdomsskole	100.000	
ØMS - sykehjemmet		3.030.000
ØMS - omsorgsboliger	130.000	
ØMS - trygdeboliger		0
ØMS - trygdepensjonat	300.000	300.000
ØMS - legesenter	70.000	1.950.000
ØMS – terapibad/treningskjeller ØMS		220.000
Avlastningsbolig for barn		250.000
Ørlandshallen inkl svømmehallen		500.000
Landbrukets hus	80.000	40.000
Kultursenteret	60.000	900.000
Rådhus		1.100.000
Ungdommens hus / "Månen"		50.000
Driftsstasjon Lerberen	110.000	180.000
Utleiebygg for Fosen tingrett		200.000
Utleieboliger		450.000
Meieriet		250.000
Ørland lufthavn		250.000
Austrått gård		1.450.000
Kulturbruket (HV-brakka)		0
SUM EKSISTERENDE BYGG	940.000	12.505.000
ØMS – nytt helsebygg - forprosjekt		1.000.000
Brannstasjon Brekstad - prosjektering		500.000
SUM NYE BYGG		1.500.000
Ørland kirke	240.000	150.000
Storfosna kirke	140.000	
SUM KIRKER	380.000	150.000
Idrettsanlegg		500.000
Veier, gangveier, gatelys og parkeringsanlegg		2.000.000
Kaier og havneanlegg		1.700.000
Parkanlegg	190.000	900.000
SUM VEI, KAI, PARK OG IDRETTSANLEGG	190.000	5.100.000
SAMMENDRAG	1.510.000	19.255.000

3 ÅRSBUDSJETT OG ØKONOMIPLAN

I plan- og bygningsloven beskrives den fireårige Handlingsplanen som kommuneplanens kortsiktige del. Handlingsplanen med økonomiplanen skal vise hvordan kommuneplanens visjon og mål skal konkretiseres, prioriteres og realiseres i et fireårs perspektiv.

Handlingsplanen skal beskrive realistiske ambisjoner og konkrete mål for fireårsperioden innenfor en realistisk økonomisk ramme, og er en del av vårt helhetlige styringssystem med årshjulet som utgangspunkt for aktivitetene knyttet til planprosessen.

Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens midler og anvendelsen av disse i budsjettåret.

Budsjett og økonomiplanen bygger på regjeringens forslag til statsbudsjett, kommuneproposisjonen, kommuneplanens samfunnsdel, kostra-tall, kommunebarometeret og andre relevante data.

4 ØRLAND - MELLOM HIMMEL OG HAV

Kommuneplanens samfunns- og arealdel som er det sentrale styringsdokumentet og som omhandler den strategiske utviklingen for Ørland ble vedtatt 13.11.14.

Ørland kommune har mål om en befolkningsvekst på 35 % i perioden 2013-2026 og har valgt fem strategier for ønsket samfunnsutvikling.

4.1 Skape et attraktiv bosted med bolyst for økt befolkning

Til forskjell fra de fleste distriktskommuner så er Ørland en kommune i sterk vekst, og vi vet at denne veksten vil fortsette i årene framover. Fokus for Ørland blir dermed å legge til rette for bolyst for å sikre at vi får utnyttet vekstpotensialet i form av tilflytting når det skapes nye arbeidsplasser. En situasjon der en større andel velger å pendle fra andre kommuner er ikke ønskelig.

Den nasjonale satsingen på Ørland Flystasjon alene gir grunnlag for betydelig vekst i antall innbyggere. Samtidig er det en kjensgjerning at det for mange forsvarsansatte kan være aktuelt å pendle til tjenestestedet. Ansatte har gjerne ektefelle/samboer som også er i arbeid. Dette betyr at nye arbeidsplasser i lokalt næringsliv er vesentlig for at Ørland skal få utnyttet tilflytterpotensialet.

Mennesket lever som kjent ikke av mat alene. Gode kommunale tjenestetilbud, nær sagt fra vugge til grav, er viktig. Skole, helse og fritid er områder som er viktige for oss. På samme måte som gode og trygge bomiljø er viktig ved valg av bosted.

Vi har ulike preferanser når vi skal velge bosted. For Ørland kommune er det viktig at vi har tilbud som dekker ulike ønsker og behov. Noen ønsker å bo lettvtint til i sentrum, andre som vurderer å bosette seg i kommunen er opptatt av «armslag» rundt bolig og nærhet til natur.

Ørland framstår i dag som en kompakt kommune med et variert og godt tilbud for de aller fleste, uavhengig av alder og interesser. Kommunen er også i en fase med store investeringer som ytterligere vil stimulere til økt bolyst.

Bolystmidler

I 2017 er det gjennomført en rekke tiltak som følge av bevilgning av såkalte bolystmidler. Totalt ni millioner kroner er bevilget til ulike prosjekt som alle er initiert av kommunens innbyggere. Med krav om dugnadsinnsats har disse midlene og prosjektene også bidratt til å skape sosiale arenaer som bygger identitet og samhold både i prosjektperioden og når prosjektene er ferdigstilt.

Oppvekst

Gode tilbud til barn og unge veier tungt når barnefamilier velger bosted. Ørland kommune har en ny ungdomsskole, og ny barneskole i sentrum er under bygging. Også innen kultur og idrett er det tilbud som er attraktive for barn og ungdom. Økt satsing på ungdomsklubb gir også bolyst. I sentrum av Brekstad ligger et kultursenter med regional status, og sommeren 2018 vil et nytt idrettsanlegg med en rekke nye tilbud stå ferdig.

Bomiljø

Sentrumsplanen for Brekstad legger vekt på et levende sentrum. Det er satt tydelige krav til lekeplasser, det er anlagt bypark og det legges vekt på at også sentrum skal være et godt og urbant bomiljø. Brekstad er også et regionalt kommunikasjonsentrum, med gangavstand til de fleste funksjoner man trenger til daglig.

Samtidig er det god tilgang til boligtomter og boliger utenfor sentrum, blant annet for de som ønsker å bo i enebolig på en større tomt. Også de som velger slike alternativ vil oppleve at kystbyen Brekstad er innen enkel rekkevidde med bil. Mange har også kort avstand til kystbyen med sykkel, men fortsatt gjenstår et stykke arbeid før alle myke trafikanter trygt kan ferdes på sykkel- eller gangvei til og fra Brekstad.

Videre har kommunen bidratt til at det som finnes av utmark i kommunen er lett og godt tilgjengelig, som for eksempel i Rusasetområdet og herregårdslandskapet omkring Austrått, der Ørland Kultursenter har ført an i arbeidet med å gjenskape både vannspeil og historiske turstier.

Frivillighet

Frivilligheten er en vesentlig faktor for bolyst i Ørland. Et flertall av innbyggerne er medlemmer i lag eller organisasjoner. Det finnes kor, korps og ikke mindre enn 16 idrettslag i kommunen. Disse spenner over et stort spekter av aktiviteter, det være seg innen idrett, kultur, veldedighet eller annet. Fellesnevneren er at de alle bidrar til en meningsfylt fritid der ung som voksen og gammel får realisert egne ønsker om utvikling og bygger samhold med medmennesker.

Oppsummering

Ørland kommune har folkevalgte og en administrasjon som ser behovet for å satse på økt bolyst, og som aktivt bidrar til at dette skjer gjennom vedtak og prioriteringer. I sum er dette med på å skape et omdømme som gjør Ørland til en attraktiv kommune å bo i.

Bolyst kan kanskje defineres som resultatet av en livskvalitet som i sum tiltaler nye og gamle innbyggere. Ørland har gjennom arbeidet som er lagt ned en god status i så måte, men må løpende ha fokus på å vedlikeholde og utvikle denne statusen!

4.2 Folkehelse som grunnleggende verdi

Folkehelse som grunnleggende verdi er en av Ørland kommunes strategiske retning mot 2026, og er sentral i all kommunal planlegging og virksomhet. Bred kunnskap om folkehelse er viktig for å sikre dette.

Plan- og bygningsloven er en sentral lov i folkehelsearbeidet, og oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer etter folkehelseloven er et viktig grunnlag for kommunal planlegging. Ørland kommune har flere områdeplaner som er under arbeid og som skal påstartes, og hvor det er viktig at folkehelseperspektivet blir ivaretatt.

Ørland kommune har en skriftlig oversikt over helsetilstanden i befolkningen, og de positive og negative faktorer som påvirker helse gjennom utfordringsdokumentet «Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Ørland 2016». Dokumentet viser at flertallet i kommunen har gode oppvekst- og levekårsforhold, men at det er litt for mange ungdommer som føler seg ensomme. Dokumentet viser også at kommunen må ha større oppmerksomhet på psykiske vansker/belastninger hos barn og unge, og spesielt jenter på ungdomstrinnet. En annen stor utfordring for kommunen er høyt frafall i videregående skole.

Ørland kommune arbeider nå med en felles søknad sammen med alle Fosenkommunene om deltakelse i «Program for folkehelsearbeid i kommunene 2017-2027 – en satsing for å fremme barn og unges psykiske helse og livskvalitet – i Trøndelag». Søknaden skal forankres i Fosen Regionråd, Oppvekstforum og Helselederforum. Det skal også utarbeides et felles saksframlegg som legges fram for politisk behandling i den enkelte kommune.

4.3 Kreativ og fremtidsrettet næringslivssatsing

Ørland kommune har et variert næringsliv og en gründerkultur. Ørland har bedrifter innen fiskeforedling, tekstilproduksjon, kornmølle, verktøygrossist, konferansehotell, restauranter, cafeer, reiseliv, entreprenørvirksomhet, uteplasser, transportfirma, rederi, spedisjon, fortolling og et stort antall handels- og servicebedrifter. I tillegg til et stort utvalg av tradisjonelle tjenester som frisørsalonger, fotograf og bemanningsfirma finnes også firma som tilbyr mer utradisjonelle tjenester som tatovering, laser tag og healing.

Ørland kommune har et aktivt forhold til det å være næringsvennlig. Tilstrekkelig og riktig type næringsareal er et av de viktigste virkemidlene en kommune kan tilby. Reguleringsplan for Brekstad sentrum er under oppdatering, reguleringsplan for Brekstadbukta er godkjent og en stor del av Brekstad Vestre næringspark med sine 40 daa er enten utbygd eller solgt/leid. Ulsetmyra med sine 100 daa står ferdigutviklet med adkomstveier, vann, vei og kloakk i løpet av 2017. Reguleringsplan for Uthaug havn er under utarbeidelse.

Omdømmebygging er et annet område som kommunen jobber aktivt med. Dette inkluderer det å delta på fellesarrangement i regionen, å produsere informasjons- og reklamemateriell, oppdater sosiale media og nettsider, å være godt vertskap, og andre måter som kommunen kan være synlig på en positiv måte. Dette tiltrekker kunder til handels- og tjenestesektoren og det blir mer attraktivt for bedrifter i mange bransjer å starte og å drive næring i kommunen.

Ørland kommune initierte opprettelse av en forsvarskoordinator-funksjon for Ørland og omland. Denne oppgaven bidrar til å styrke regionens utviklingskraft gjennom økt samhandling mellom militær og sivil sektor. Siden utbyggingen av Ørland flystasjon har stor betydning også for kommunens naboer bidrar Fosen Regionråd, Bjugn kommune, Næringsalliansen på Fosen og Sør-Trøndelag Fylkeskommune med midler. Forsvarskoordinator er blant annet involvert i arbeidet med Mid-Norway Defence and Security Cluster (MidSec) som er en industriklynge rettet mot forsvarsmarkedet. I Regjeringens Meld.St.9 (2015-2016): Nasjonal forsvarsindustriell strategi, som omhandler forholdet mellom forsvarssektoren og forsvarsindustrien, legges det fram strategier som peker mot økt sivil-militært samarbeid. Forsvaret skal i større grad fokusere på kjerneaktiviteter, noe som gir store muligheter for privat næringsliv. Oppbyggingen av Ørland flystasjon gir potensial for annen vekst, bl.a. gjennom at store nasjonale lokomotiv innen forsvarsindustrien etablerer seg ved basen.

4.4 Bevisst miljøatsing og klimatilpassing

Ørland kommune har i mange år hatt stort fokus på energi- og miljø. Det grønne skifte og bærekraft har gjennomgående fokus i all utvikling. Kommunen vedtok allerede i 2007 egen miljø- og energiplan, med visjon om å være en foregangskommune i Midt-Norge for utvikling og bruk av kortreist og fornybar energi. Kommunen er i rivende utvikling som følge av Kampflybaseutbygginga og framtidige miljø- og energimål bør gjennomgås ved en revisjon av energi- og miljøplanen. Elektrisitet er den dominerende energibæreren til oppvarming av næringsbygg og boliger. Dette suppleres i Brekstad sentrum med energi fra Fosenkrafts fjernvarmeanlegg.

Områdeplan Brekstad er utviklet med vedtatt målsetning om en miljø-, klima-, og energistandard høyere enn dagens nivå. Konkrete mål og tiltak må innarbeides og gjennomføres i all privat og offentlig planlegging. Nærmere konkretisering må framgå av revidert energi- og miljøplan.

Kampflybasebygginga betyr store miljø- og energiutfordringer for lokalsamfunnet. Forsvaret har stort fokus på energisparing og framtidige klima- og miljøtilpasninger. Den nye basen betyr synergimuligheter. Nye energikilder som sol, bio og hydrogen kommer. En ny plan må synliggjøre evt muligheter som følge av at forsvaret anvender ny teknologi i tidlig fase.

En planrevisjon bør omhandle forbruk og avfall (både privat og offentlig), arealplanlegging og transport på veg, i lufta og med båt. Stasjonær energibruk (i boliger, bygg, næringsanlegg, industri osv.) og beredskap og klimatilpasning.

4.5 Utvikle de kommunale tjenestene

Kommunen skal være en tilrettelegger for befolkningen gjennom et tjenestetilbud som bidrar til at den enkelte innbygger mestrer hverdagen sin på en god måte.

Ørland kommune har lagt til rette for en befolkningsvekst gjennom fem flotte barnehager med ulike profiler som har kapasitet for flere barn. Kommunen kan tilby plass til alle barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen og det gjennomføres fire barnehageopptak i året. Kommunen har to barneskoler og en ungdomsskole som også har kapasitet for flere barn.

Oppvekstsektoren i Ørland skal være en arena for dannings, læring og mestring, hvor et godt barnehage- og skolemiljø er det grunnleggende fundamentet for opplæringen.

I Ørland kommune sitt arbeid med å møte fremtidens utfordringer skal det være et særlig fokus på tidlig innsats og god samhandling mellom alle som kan bidra til å skape et godt oppvekstmiljø for barna. En god oppvekst, og like muligheter til utdanning, er avhengig av at man ser helheten i tjenesteområder rettet mot barn og unge. Slik vil vi oppnå at alle barn og unge i Ørland får det samme utgangspunktet for å lykkes i barne- ungdoms- og voksenlivet. Det vises til Kommunedelplan oppvekst 2017-2020.

Alle kommunale helse- og familietjenester er samlokalisert på Ørland Medisinske Senter. Her er kommunens legesenter hvor det også er kiropraktor, helsestasjon med jordmor hvor det er samarbeid med Bjugn kommune og familieveiledere-/terapeut, fysio- og ergoterapitjeneste, ressurstjeneste med kommunepsykolog, ruskonsulent, ungdomslos og psykiatriske sykepleiere, Ørland sykehjem med kjøkken og vaskeri, hjemmetjenesten, hukommelsesteam, kreftsykepleier, oppfølgingstjeneste med praktisk bistand og miljøarbeid, dagaktivitetstilbud og koordinerende enhet. Kommunale samarbeidspartnere som Fosen barnevernstjeneste og Familievernkontoret i Sør-Trøndelag har kontordager på Ørland Medisinske Senter.

Fosen Helse IKS er også etablert på Ørland Medisinske Senter med legevakt, jordmorvakt, Rask psykisk helsehjelp, desentralisert spesialisthelsetjenestetilbud, sengepost for øyeblikkelig hjelp, etterbehandling og rehabilitering.

Ørland kommune skal gi nødvendige og kvalitative helse- og velferdstjenester gjennom fokus på mestring, brukermedvirkning, nye arbeidsmetoder, velferdsteknologi, boligsosialt arbeid, aktivitetstilbud, frivillig innsats og inkludering. Det vises til Kommunedelplan helse og velferd 2017-2020.

5 ØKONOMISKE FORUTSETNINGER I PLANPERIODEN

5.1 Status - handlingsrom og prioriteringer i foregående periode

Vi har fra et akkumulert merforbruk i 2012 på kr 14,2 mill klart å snu økonomien fra minus til pluss. Samtidig har vi fortsatt en høy gjeld og høye utgifter til barnevern, og dette binder opp ressurser som gjør at det blir mindre igjen til drift enn i tilsvarende kommuner. Da blir det krevende over tid å holde - eller forbedre - tjenestetilbudet vårt når vi har mindre ressurser enn andre.

I budsjettet for 2018 vil driftsnivået fra 2017 i stor grad bli videreført, men i forbindelse med investeringer må dette begrenses ut fra hvor stor lånegjeld kommunen kan håndtere. Det bør derfor ikke tas opp nye lån til investeringer ut over årlig avdrag på ca 20,0 mill.

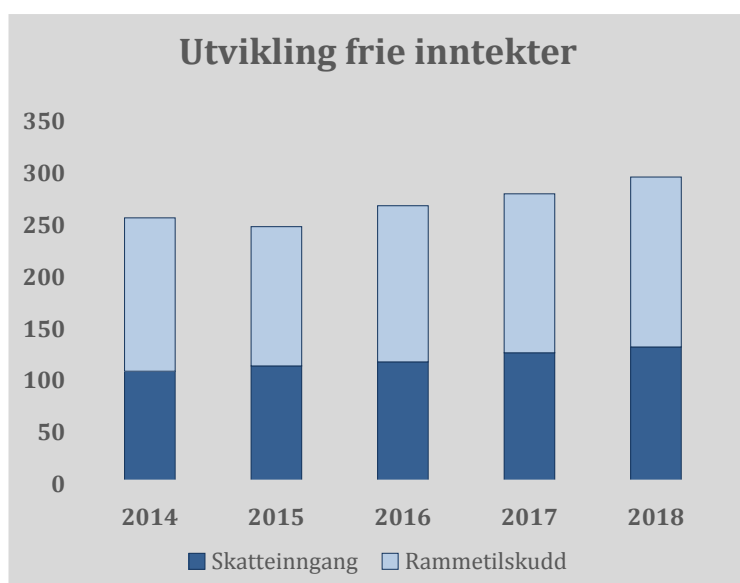
Det må også gjennomføres mindre innsparinger og omprioriteringer for å tilpasse drifta til rammer som er til rådighet.

5.2 Skatteinntekter og rammetilskudd i planperioden

Kommunens frie inntekter består av rammetilskudd og skatteinntekter. Nivået på disse inntektene blir bestemt ut fra pris- og lønnsvekst (kommunal deflator), vekst i frie inntekter, innlemming av tidligere øremerkede tilskudd og korreksjoner knyttet til endringer i oppgaver. Det overordnede formålet med det kommunale inntektssystemet er å jevne ut kommunenes økonomiske forutsetninger slik at det kan gis et mest mulig likeverdig tjenestetilbud i alle kommuner. Ved fordeling av rammetilskudd tas det hensyn til strukturelle ulikheter i kommunenes kostnader (utgiftsutjevning), og ulikheter i skatteinntekter (inntektsutjevning). Hoveddelen av rammetilskuddet gis som et fast innbyggertilskudd basert på folketall 1. juli året før budsjettåret, og inntektsutjevning gis etter folketall pr 01.01 i budsjettåret.

Regjeringens forslag til statsbudsjett gir følgende prognose for frie inntekter for 2018:

- Rammetilskudd og inntektsutjevning	164,0 mill
- Skatteinntekter	129,0 mill
Sum frie inntekter	293,0 mill

5.3 Endringer i frie inntekter ut over lønns- og prisvekst:

I statsbudsjettet legges det inn midler til nye oppgaver og innlemming av eventuelle tidligere øremerkede tilskudd. Dette kommer i tillegg til endringer i forhold til folketall, demografi og generell lønns- og prisvekst. Økningen i frie midler må derfor sees i sammenheng med økte oppgaver og forventninger fra staten som legges inn i statsbudsjettet.

For 2018 er følgende endringer lagt inn for Ørland kommune:

• Regionsentertilskudd	2 000 000
• Opptrappingsplan rusfeltet	300 000
• Tidlig innsats i barnehage og skole	200 000
• Forebyggende tiltak for barn, unge - barnevern	200 000

Når det gjelder regionsentertilskuddet så fremgår det av statsbudsjettet (grønt hefte) at «midlene bør bli brukt til felles tiltak for den nye sammenslåtte kommunen.» Bjugn kommune har mottatt kr 1,8 mill i tilsvarende midler for 2018, og det må derfor i samarbeid med Bjugn kommune avklares hvordan disse midlene skal brukes.

Arbeidsgiveravgift

Ørland kommune har tidligere mottatt et skjønnstilskudd på kr 5,5 mill på grunn av høy sats i arbeidsgiveravgift. Satsen for arbeidsgiveravgift ble 01.07.14 redusert fra 14,1 % til 10,6 %, og innsparingen på dette ble hensyntatt gjennom et trekk i rammetilskudd med kr 6,7 mill i 2015.

De kommuner som har mottatt skjønnstilskudd vil få en gradvis reduksjon i skjønnstilskuddet i takt med at trekket i rammetilskuddet tas bort, og i 2018 er dette lagt inn med kr 2,2 mill.

5.4 Langsiktig gjeld – renter og avdrag

Det er gjennom flere år foretatt store investeringer i nye bygninger, og gjennomført oppkjøp og utvikling av tomteområder. Disse investeringene er i stor grad lånefinansiert, og ved utgangen av 2016 er total lånegjeld inkl startlån på kr 658,3 mill.

I 2016 og 2017 har kommunen hatt en høy kortsiktig likviditet på grunn av ubrukte lån og innløsning av Hårberg skole på kr 100,0 mill. I dagens rentemarked er det lite å hente på kortsiktige plasseringer i bank, og det er derfor valgt å ikke ta opp budsjetterte lån for 2016 og 2017. Det vurderes også slik at det ikke vil være behov for å foreta disse låneopptakene før et stykke ut i 2018.

Utvikling i lånegjelden kan derfor fremstilles slik:

Beregning langsiktig gjeld (alle tall i 1.000 kr)	opptatt lån	vedtatt lån	Ikke opptatt lån
Gjeld pr 31.12.2016	658 300	658 300	
Vedtatt låneopptak 2016 ikke tatt opp		39 100	
Vedtatt låneopptak 2017 oppr. budsjett		97 900	
Nye låneopptak vedtatt i 2017		61 305	
Avdrag ordinære lån 2017	-19 500	-19 500	
Avdrag startlån 2017	-2 500	-2 500	
Sum gjeld pr 31.12.2017	636 300	834 605	198 305

I 2018 er det budsjettert med låneopptak i tråd med avdrag, slik at dette vil ikke endre lånegjelden vesentlig.

Figur som viser utvikling av langsiktig gjeld:

Tabellen viser avviket mellom vedtatte låneopptak og lån som er tatt opp og ført i regnskapet.

Minimumsavdrag

I tillegg til krav om balanse i driftsregnskapet, stiller kommuneloven krav til at all gjeld skal nedbetales minst like raskt som gjenværende levetid på kommunens anleggsmidler (minimumsavdrag). Dette betyr at en økning av gjeld automatisk vil føre til et krav om en tilsvarende økning i årlige avdragsutgifter i driftsregnskapet, noe som reduserer kommunens handlefrihet i forhold til å vedta nye investeringer. I hht reglene er det bokført gjeld ved siste årsskifte som skal brukes for å beregne minimumsavdrag. Dvs at det er bokført gjeld pr 31.12.17 som skal brukes for å beregne minimumsavdrag for 2018, og dette legges til grunn for budsjett 2018.

- Denne beregningen viser at det må betales et avdrag på minimum 19,0 mill i 2018 og at dette må økes til 24,0 mill i 2019.

Finansutgifter og finansinntekter

Kommunens finansinntekter består av renteinntekter og utbytte fra Trønderenergi AS og Fosenkraft AS, samt renteinntekter fra utlån (startlån) og renteinntekter på kommunens kortsiktige likviditet, f.eks ubrukte lånemidler.

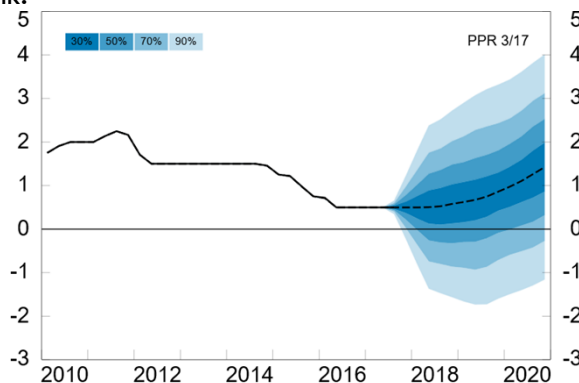
Renteutgifter på langsiktig lån er en vesentlig post i kommunens budsjett, og renteutgiftene prognoseres i hht rentenivået. Renteutgifter baserer seg på lån i kommunalbanken til NIBOR-rente med et påslag på 0,60 %.

Styringsrenten de siste fem årene og anslag fremover:

Figuren under viser styringsrenten i prosent de siste fem årene og anslag fremover fra siste Pengepolitisk rapport (21.09.17) fra Norges Bank:

Norges bank sin rentebane signaliserer at styringsrenten skal ligge under 1,0 % fram til utgangen av 2019, og dette viser at renten er forutsatt fortsatt å ligge lavt fremover.

Pr i dag prognoseres det at renten vil ligge lavt i lang tid fremover, og kommunalbanken prognoserer følgende renter for 2018 - 2021.

Prognose kommunalbanken	2018	2019	2020	2021
- nibor	0,85 %	1,14 %	1,43 %	1,68 %
- påslag kommunalbanken	0,60 %	0,60 %	0,60 %	0,60 %
Budsjettrente	1,45 %	1,65 %	2,15 %	2,28 %

Kommunalbankens påslag er redusert fra 0,7 % til 0,6 % og dette utgjør en reduksjon i rentekostnader.

I tillegg til dette betales det renter på renteswaper som er inngått med binding mot NIBOR, slik at rente for 2018 er budsjettet med 2,20 %.

5.5 Økonomiplan 2018 - 2021

Utgifter til renter og avdrag er på grunn av økning i lån beregnet til å stige med kr 5,5 mill i 2019, og dette må dekkes inn over driftsbudsjettet.

En del av økning i lån vil gjelde VAR-sektoren, slik at noe av økningen kan finansieres med økte overføringer fra VAR-sektoren. Det legges videre til grunn at kommunen har hatt en betydelig realvekst i skatteinntekter og rammetilskudd de senere år. Denne økningen kommer i stor grad fra to forhold: befolkningsvekst i kommunen og en vekst i skatteinntekter på landsbasis. Det legges til grunn i økonomiplanen at det også i 2019 vil komme en realvekst i de frie inntektene knyttet til disse to elementene på til sammen kr 2,5 mill.

Det er videre lagt inn et nedtrekk på kr 3,0 mill som må tas innenfor de store kostnadsområdene. Det må i løpet av 2018 konkretiseres tiltak som gir innsparinger i henhold til dette med helårsvirkning i 2019.

5.6 Tilskudd og næringsutvikling:

	B2016	B2017	B2018
Regionrådet	680 000	730 000	750 000
Orkdalsregion			70 000
Sava	600 000	600 000	630 000
Fosen Helse IKS	590 000	725 000	665 000
Fosen helsekompetanse	155 000	155 000	160 000
Skulptur	70 000	70 000	70 000
Utviklingsmidler kulturforetaket	200 000	200 000	200 000
Næringsalliansen	250 000	250 000	250 000
Kystnorge AS	275 000	275 000	
Næringsarbeid - 100 % stilling	1 195 000	1 220 000	1 025 000
næringsforeningen		250 000	250 000
Sum tilskudd	4 015 000	4 475 000	4 070 000
Følgende dekkes av RDA-midler			
- Næringsalliansen	250 000	250 000	
- Kystnorge	275 000	275 000	
SUM RDA-midler	525 000	525 000	0
Netto utgifter - tilskudd	3 490 000	3 950 000	4 070 000

Tilskudd til Kystnorge AS er tatt ut da avtalen er sagt opp. Det er lagt inn utgifter til direkte støtte til Ørland næringsforening ut over kommunens kontingent til foreningen.

Kirkelig fellesråd – totalt budsjett 3 380 000,-.

- Budsjettet driftstilskudd som overføres til Kirkelig fellesråd er på kr 2.820.000, samt kr 60.000 i tilskudd til kirker og trossamfunn. I tilskuddet til Kirkelig fellesråd ligger også 25 % stilling til ny diakonstilling som ble opprettet i 2015.
- I tillegg belastes budsjettet for kirkelig fellesråd med interne kommunale utgifter med til sammen kr 150.000. Dette gjelder utgifter til telefoni, sentralbord, IKT osv.
- Budsjettet er økt med kr 350.000 til husleie i toppetasje på Libra.

Ørland Kultursenter KF - Regionalt kulturhus

- Ørland Kultursenter KF får overføringer til drift fra Ørland kommune på kr 5 430 000. Dette tilsvarer økning i hht kommunal deflator på 2,6 %.
- Det er i tillegg budsjettet med egne utviklingsmidler på kr 200.000, som disponeres av kultursenteret.
- Ørland kommune har alle utgifter knyttet til drift av lokaler, renhold, oppvarming, vaktmester, IKT, personal, lønn- regnskapsføring og revisjon.

Uthaugsgården

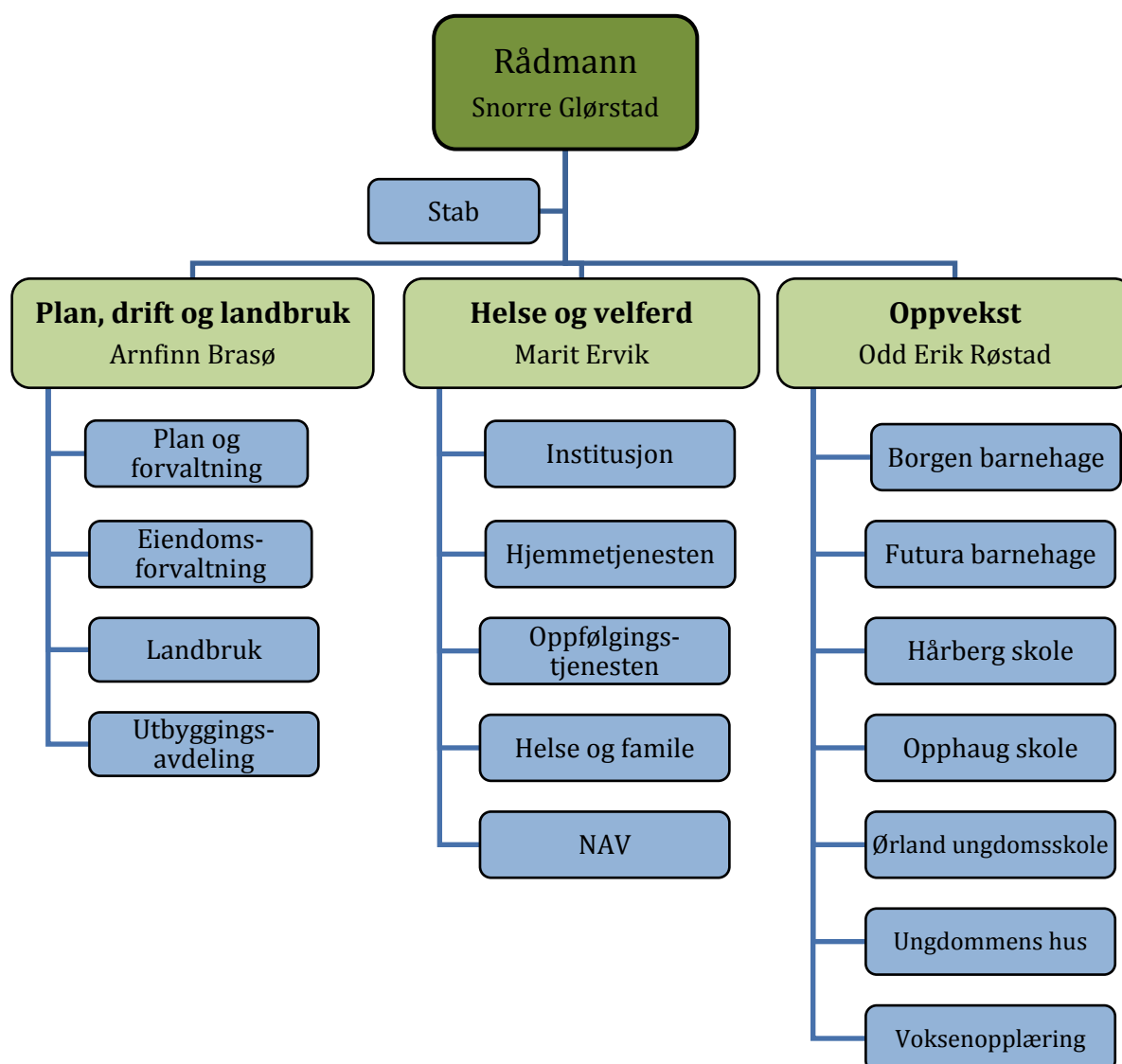
For å dekke nødvendige driftsutgifter har Uthaugsgården søkt om driftsstøtte på kr 400.000,-. Søknaden er vurdert av daglig leder for Ørland kultursenter som anbefaler at kommunen gir et tilskudd på kr 350.000,-

- Støtte til Uthaugsgården er lagt inn med kr 350.000 i forslag til budsjett 2018

Ørland lufthavn

Det er i statsbudsjettet for 2018 lagt inn statlig støtte til drift av Ørland lufthavn for 2017, og det forutsettes at alle utgifter til drift av lufthavna dekkes over statlige tilskudd og inntekter på flyavgifter.

6 ORGANISASJON OG MEDARBEIDERE

6.1 SOLA - vårt verdigrunnlag - Samhandlende, Offensive, Lærende, Ansvarlige

Våre løfter er;	Dette betyr;
Vi er Samhandlende og løsningsorientert	Vi jobber på tvers av tjenesteområdene
Vi er Offensive og nytenkende	Vi er åpne, aktivt lyttende og utviklingsorienterte
Vi bruker vår kompetanse (L) for å gi deg gode tjenester	Vi har en læring, kunnskapsdeling og refleksjon
Vi (A) møter deg med respekt og anerkjennelse	Vi møter innbyggere, brukere og kollegaer ut fra samme verdigrunnlag.

Verdigrunnlaget skal revideres sammen med revisjon av arbeidsgiverpolitikken.

6.2 Kommunens arbeidsgiverpolitikk

August 2013 vedtok kommunestyret en overordnet arbeidsgiverpolitikk etter bestilling fra kommunens administrasjonsutvalg. Arbeidsgiverpolitikken er kommunens livsfasepolitikk og utgjør kommunens samlede personalpolitikk.

Som en del av tiltakene i overordnet arbeidsgiverpolitikk er det siden 2013 utarbeidet følgende strategidokument; Ethiske retningslinjer, Kommunikasjonsstrategi med tiltaksdel, Kompetansestrategi med tiltaksdel.

Det er igangsatt en prosess med revidering av arbeidsgiverpolitikken. Revidert arbeidsgiverpolitikk, herunder revidert verdigrunnlag legges fram for kommunestyret i begynnelsen av 2018.

Arbeidsmiljø, velferd & trivsel

Mål - vedtatt arbeidsgiverpolitikk:

Legemeldt sykefraværsprosent for Ørland kommunen totalt på 5,7 % eller lavere, jfr. mål i IA-avtalen.

Øke den reelle pensjonsalderen.

90 % av ansatte som er syke benytter egenmelding.

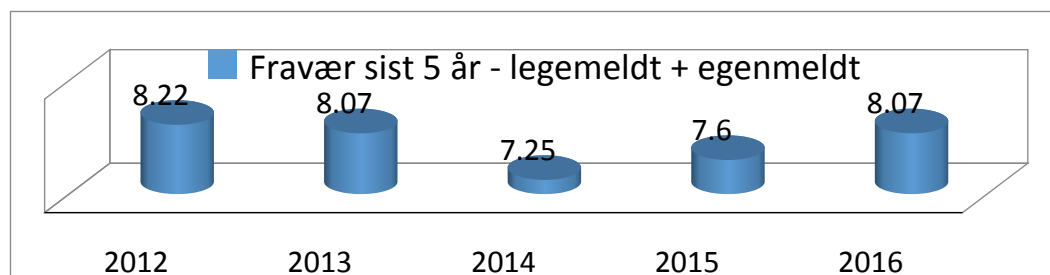
Medarbeideundersøkelsen skal ha en gjennomsnittlig score på over 5.

Andel av langtidsfriske på over 50 %

Måleparameter for arbeidsmiljøet er bl.a. sykefravær og medarbeiderundersøkelser

Sykefravær

Ørland kommune har som målsetting i henhold til IA-avtalen om å få legemeldt sykefravær ned på 5,7 %. I 2016 var det legemeldt fraværet på 6,5 %. Det samlede fraværet (legemeldt og egenmeldt) utgjør 8,07 %. Totalfraværet pr. 01.08 i 2017 er på 7,95 % mot 7,72 % på samme tid i fjor.

Til tross for de økonomiske innstramningstiltak som er gjennomført siden 2012, har vi så langt ikke hatt en økning av fraværet målt opp mot fraværet i 2012. Driftsrammene oppleves av

mange som marginale og dette kan på lengre sikt få negative effekter på trivsel og sykefravær. Det må derfor fortsatt være et sterkt arbeidsmiljøfokus og tett oppfølging av sykmeldte.

Medarbeiderundersøkelsen

I 2016 tok vi i bruk den nye medarbeiderundersøkelsen «10-faktor» som er utviklet for kommunesektoren av KS i samarbeid med BI. Undersøkelsen måler 10 faktorer som er avgjørende for å oppnå gode resultater og som kan påvirkes gjennom målrettet utviklingsarbeid. Hele 93 % av kommunens ansatte svarte på undersøkelsen! Undersøkelsen er anonym og ble besvart elektronisk. Rapporter tas ut på enhetsnivå og legges fram for enhetens ansatte. Enheten skal sammen med sin ansattgruppe prioritere tiltak som det skal arbeides med i 2017.

Faktor	Navn	Ørland	Norge	Beskrivelse
Faktor 1	Oppgavemotivasjon	4,3	4,3	Motivasjonen for oppgavene i seg selv, det vil si om oppgavene oppleves som en drivkraft og som spennende og stimulerende. (Også kalt indre jobbmotivasjon)
Faktor 2	Mestringstro	4,3	4,3	Mestringstroen gjenspeiler hver enkelt medarbeiders tiltro til egen kompetanse og mulighet til å mestre utfordringer i jobbsammenheng.
Faktor 3	Selvstendighet	4,3	4,2	Medarbeidernes opplevelse av å ha mulighet til å jobbe selvstendig og gjøre egne vurderinger i jobben sin, basert på egen kompetanse, og innen en definert jobbrolle.
Faktor 4	Bruk av kompetanse	4,3	4,2	Medarbeidernes opplevelse av å få brukt egen jobbrelevante kompetanse på en god måte i sin nåværende jobb.
Faktor 5	Mestringsorientert ledelse	3,9	3,9	Ledelse som vektlegger at den enkelte medarbeider skal få utvikle seg og bli best mulig ut fra sine egne forutsetninger, slik at medarbeideren opplever mestring og yter sitt beste.
Faktor 6	Rolleklarhet	4,3	4,3	Høy rolleklarhet innebærer at forventningene til den jobben medarbeideren skal gjøre er tydelig definert og kommunisert.
Faktor 7	Relevant kompetanseutvikling	3,7	3,7	Relevant kompetanseutvikling er avgjørende for at medarbeiderne til enhver tid er best mulig rustet til å utføre sine oppgaver med høy kvalitet, og er avgjørende for kvaliteten på de tjenester som leveres, uansett hvilken type tjeneste vi snakker om.
Faktor 8	Fleksibilitetsvilje	4,6	4,4	Medarbeiderens villighet til å være fleksibel på jobb og tilpasse sin måte å jobbe på til nye behov og krav.
Faktor 9	Mestringsklima	4,1	4,1	I et mestringsklima motiveres medarbeiderne av å lære, utvikle seg og gjøre hverandre gode, fremfor å rivalisere om å bli best.
Faktor 10	Nytteorientert motivasjon	4,7	4,7	Motivasjon for å gjøre noe nyttig og verdifullt for andre, også kalt prososial motivasjon, er en viktig drivkraft for mange og har en rekke godt dokumenterte, positive effekter.

Rekruttere, beholde og utvikle

Mål - vedtatt arbeidsgiverpolitikk

Kommunen skal være en attraktiv arbeidsplass med et mangfold på alle nivå; alder, kjønn, utdanning, kultur og funksjonsnivå.

Det skal tilstrebes at man til enhver tid har alle stillinger besatt med fagkompetanse ut fra enhetenes bemanningsplaner. Kommunen skal ha minimum 8 lærlingplasser og være en attraktiv arena for studenter og elever.

Lærlingeordningen

Pr. 01.10.17 har vi totalt 8 lærlinger i arbeid, mot 5 på samme tid i fjor. Måltallet er 2 lærlinger pr. 1000 innbyggere. Lærlingene er fordelt på følgende fag:

- 2 lærlinger helsefagarbeider
- 2 lærlinger barne- og ungdomsarbeider
- 1 driftsoperatør kommunale bygg
- 1 kokk
- 1 IKT driftsfaget
- 1 anleggsfaget (nytt fag for kommunen)

Vi kunne tatt inn flere fagarbeidere i helsearbeiderfaget dersom vi hadde fått kvalifiserte søkere. Vi lyste også ut etter fagarbeider i renholds-faget uten å få søkere.

Rekrutteringsbehov - avgang pga.alder

Tallene nedenfor er basert på dagens bemanning og omfatter stillinger til ansatte som pr. i dag er 62 år eller eldre. Ansatte i aldersgruppa 62 til 67 år **kan** gå av med pensjon. I tillegg vil vi få ledighet som følge av avgang ved uførepensjon og skifte av stilling.

Rekrutteringsbehov pga alder neste 5 og 10 år

Fram mot 2022 (5 års periode):	84 årsverk
Fram mot 2027 (10 års periode):	139 årsverk

Rekrutteringsbehov neste 5 år - noen av de største yrkesgruppene:

Yrkesgrupper	Fram til og med 2022
Fagarbeider helse og omsorg	16
Sykepleier/spesialsykepleiere	11
Barne- og ungdomsarbeider og barnehagelærere	10
Lærere	12
Administrasjon og ledelse (innkl. ingeniørst.)	16
Drift kommunale bygg og anlegg (renhold og teknisk personale)	11

Deltidsansatte.

En lønn å leve av (les stillingsstørrelse), forutsigbare arbeidsplaner og en forutsigbar lønn er viktige faktorer skal vi klare å beholde og rekruttere ansatte. Det er i tidsbegrensede engasjement og i de minste deltidsstillingen vi først merker mangelen på fagfolk.

48 % av de ansatte arbeider i deltidsstillinger. Med deltidsstilling menes stilling som er under 100 %. Av de 214 ansatte med stilling under 100 % stilling, arbeider ca. 2/3 i helse og velferd.

Noe av dette er frivillig deltid – bl.a. pga. gradert pensjon, ønske om mer tid til familie, arbeid i kombinasjon med utdanning, o.l. Vi har ikke kartlagt hvor mange av deltidsstillingene som er ufrivillig deltid. Gjennomsnittlig stillingsprosent hos våre kvinner er 76 % stilling.

I 2017 har vi arbeidet med nye arbeidstidsordninger/turnusplaner med mål om å fremme heltidskultur. Strategidokument for arbeid med heltidskultur blir del av den reviderte arbeidsgiverpolitikken.

Organisering og ledelse

Mål - vedtatt arbeidsgiverpolitikk:

Ørland kommune skal ha ledere som evner og være innovativ, nyskapende og inkluderende. Lederne skal kjennetegnes gjennom at de utfordrer sine medarbeidere, stille krav og er støttende i sin lederrolle.

En viktig innsatsfaktor i arbeidet med både sykefravær og tilpasning av drifta til trangere driftsrammer er ledelse. Kompetente, tydelige og tilstedeværende ledere blir en nøkkelfaktor dersom vi skal lykkes. Det er en kjensgjerning at ettertraktede ledere er attraktive på arbeidsmarkedet. Vi opplever at det er få søkere på utlyste lederstillinger, som f.eks. rektorstillinger og lederstillinger i helse og velferd. Lederutvikling og lederstøtte må derfor fortsatt være et satsningsområde.

7 TJENESTEOMRÅDE PLAN, DRIFT OG LANDBRUK

Tjenesteområdet plan, drift og landbruk er et vidtspennende område som ivaretar kommunens oppgaver og ansvar for tjenestene innenfor byggesaksbehandling, arealforvaltning, kart og oppmåling, miljø, drift og vedlikehold av alle kommunes bygg og anlegg med forsikringsverdi på godt over 1 milliard kroner, samt oppgaver tillagt landbrukskontoret - hvor forvaltning av lover og forskrifter knyttet til landbruk, skog og utmark sammen med håndtering av økonomiske virkemidler overfor landbruksnæringen på ca 100 millioner kroner, - utgjør den største delen av kontorets arbeidsområde.

Driftsbudsjett PDL 2018

	R 2016	B 2017rev	B 2018
Eiendomsforvaltning	14 823	16 990	17 380
Plan, bygningstjenester, oppmåling og miljø	971	1 320	1 350
Landbrukskontor	2 074	2 215	2 265
Sum plan, drift og landbruk	17 868	20 525	20 995

Føringer for den foreslåtte budsjettrammen:

Eiendomsforvaltning

Budsjettrammen dekker løpende vedlikehold, mens planlagt vedlikehold forutsettes dekket gjennom egen bevilgning slik det framgår av «Vedlikeholdsbehov og fornyelse av kommunale bygg og anlegg» datert 18.10.2017.

Plan, bygningstjenester, oppmåling og miljø

Budsjettrammen forutsetter en videreføring av tilskuddet til planarbeid og til miljørådgiverstillingen tilsvarende som i 2017.

Landbrukskontor

Landbrukskontorets kommunale finansiering har økt de senere år som følge av at eksterne finansieringsordninger gradvis er blitt redusert, og f.o.m 2017 falt bort i sin helhet. Dersom bemanningen ved landbrukskontoret skal videreføres, må derfor kommunenes bidrag økes tilsvarende. Iflg avtalen mellom Bjugn og Ørland kommune om felles landbrukskontor, skal kostnadene «i prinsippet deles likt mellom kommunene». Med grunnlag i «budsjett-samtaler» mellom kommunene, er det klargjort at Bjugn ikke vil øke sin andel av det som er kommunenes finansiering av kontoret. Bjugn vil videreføre sitt bidrag med utgangspkt i situasjonen da eksterne midler var tilgjengelige (lønns- og prisjustert).

For å videreføre bemanning og aktivitetsnivå ved landbrukskontoret tilsvarende det vi har i 2017, samtidig med at Bjugn kommunes bidrag ligger fast, mangler det kr 1.050 ift foreslått ramme på kr 2.266.

7.1 Plan- og bygningstjenester, oppmåling og miljø

Tjenesteområdet gjennomfører oppgaver i henhold til Plan- og bygningsloven, kulturminneloven, forurensingsloven, matrikkelloven, eierseksjonsloven, stedsnavneloven, geodataloven, samt tilhørende forskrifter. Avdelingen gjennomfører både oppgaver som er gebyrpliktig og oppgaver der det ikke kan ilegges gebyr. Blant oppgavene til avdelingen er utarbeidelse av overordnede arealplaner, behandle private reguleringsplaner, behandle dispensasjonssaker, behandle av byggesøknader, forberedelse av klagesaker, tilsyn etter plan- og bygningsloven, oppfølging av ulovlige byggetiltak, deling av eiendom, eierseksjonering, arbeid med utslippstillatelser, rådgivning og veiledning til publikum, tildeling av adresse, ajourhold av kart, drift av digitale kart- og planverktøy, arbeidet med vanndirektivet, oppfølging miljøoppfølgingsplan for kampflybasen, oppfølging av oljetanker, oppfølging av olje- og fettavskiller, følge opp kommunens egne avløpsanlegg, tilsyn i henhold til forurensingsloven, samt oppfølging og opprydding av spredte avløpsanlegg.

STATUS

Ørland har vært i, og er fortsatt inne i, en periode med mange oppgaver knyttet til arealplanlegging etter vedtaket om etablering av den nye kampflybasen. Siden 2013 har kommunen fått tilskudd fra KMD og Fylkesmannen til planlegging og utvikling. Aktivitetsnivået har i hele perioden vært stort og det vil være stor aktivitet fremover. På grunn av den raske utviklingen oppleves et større fokus på fagtema som støy, kulturminner, naturmiljø og landbruk. Dette medfører at kompleksiteten på saker øker. Det er det siste året ansatt medarbeidere med spesialkompetanse innen miljø og kulturminner for å håndtere dette.

Innenfor saker der kommunen kan ta gebyr som byggesak og delingssaker er tendensen at antall saker er økende. Samtidig øker kompleksiteten på saker. Det siste året er bemanningen styrket for å håndtere dette. Det er et mål at avdelingen fremover skal ha kapasitet til å gjennomføre flere pålagte ulovlighetsoppfølging og tilsynsfunksjoner.

UTFORDRINGER

- Presset på tjenesteområdet er stort med økning i antall saker og økt sakskompleks for hver sak. Samtidig er regelverket endret slik at noen av de enkleste sakene ikke lenger er søknadspliktige, men det er behov for en høyere grad av veiledning.
- Gebyr kan finansiere bare deler av avdelingens økte aktivitetsnivå. Den generelle finansieringen til planlegging og utvikling fra KMD og Fylkesmannen er nå i ferd med å reduseres uten at saksomfang og kompleksitet er redusert.
- Digitalisering av saksbehandling er i dag bare delvis utnyttet. For å kunne utnytte de mulighetene som kommer, krever dette at det settes av ressurser til innføring av nye systemer og det må gjøres endringer i arbeidsmetoder som setter nye krav til organisasjonen.

MÅL

- Planlegge en attraktiv og bærekraftig kommune med å utnytte og tar vare på kommunens spesielle verdier samtidig som en tilbyr varierte bolig-, næring-, og friluftsområder
- Samordne og gjøre avveininger mellom forskjellig faginteresser som kulturminner, naturmiljø, forsvar, landbruk, og areal og transportplanlegging.
- Gjennomføre en god og effektiv saksbehandling innenfor lovverkene avdelingen er satt til å forvalte.
- Legge til rette for god service, veiledning og informasjon til innbyggere.

7.2 Landbruk

Landbrukskontoret forvalter lovverk og forskrifter i tilknytning til landbruk, skog og utmark på de om lag 750 landbrukseiendommene i Ørland og Bjugn kommune. I tillegg forvaltes økonomiske virkemidler på om lag 100 millioner kroner, for de om lag 250 landbrukseiendommene som er i aktiv drift. Forvaltningsoppgavene omfatter vegledning og informasjon, søknadshåndtering og kontroll med rapportering. I tillegg har landbrukskontoret en viktig funksjon innen landbruks- og bygdeutviklingsarbeidet og skal blant annet følge opp gjeldende landbruksplan.

Driften og finansieringen av det felleskommunale landbrukskontoret er regulert gjennom «Samarbeidsavtalen om felles landbruksforvaltning for Bjugn og Ørland kommuner» fra 2008. I avtalens pkt 2 heter det at «Ørland kommune er ansvarlig for den daglige drift av de kommunale tjenestene innen landbruk og vilforvaltning for Bjugn kommune....». Videre står det i pkt 3 at «Landbruksforvaltningen organiseres som en virksomhet/avdeling i Ørland kommune, lokalisert på Brekstad. Om finansieringen av det felles landbrukskontoret heter det i pkt 6 – «Som prinsipp legges til grunn at kostnadene deles likt mellom kommunene...» Landbrukskontoret har tilhold i Meierigården og har felles åpningstid med servicetorget på rådhuset.

STATUS

Landbrukskontoret har en fagstab på 5,34 årsverk, fordelt på 6 personer. Denne grunnbemanningen er det viktig å opprettholde, dersom kommunen skal kunne levere gode tjenester til landbruksnæringa.

Det er behov for en oppjustering av budsjetttrammen for å møte det reelle behovet for lønnsmidler. Tidligere år har avdelingen vært finansiert over eksterne midler i tillegg fra tilskudd fra Bjugn kommune. Slike midler har ikke vært tilgjengelig i 2017 og det vil også bli utfordrende å skaffe dette i 2018.

Fra 2018 vil en 50% stilling i tilknytning til landbruksrelatert næringsutvikling i områdene rundt kampflybasen flyttes fra Rådmannen til Landbrukskontoret. Stillingen vil komme i tillegg til de øvrige ansatte.

Det 3-årige utviklingsprosjektet «Dyrk Fosen» er igangsatt og alle landbrukskontor på Fosen deltar. Prosjektet har fokus på satsinger innen grønt og bær, lokalmat og turisme samt grovforbasert husdyrproduksjon. Rekruttering, om dømmebygging og kompetanse står også sentralt.

UTFORDRINGER

- En nedbemanning i avdelinga vil svekke landbruksavdelingas kompetansenivå og kompetanseportefølje.
- Kontoret gjennomfører ikke alle pålagte oppgaver og har liten kapasitet til utviklingsarbeid og oppfølging av landbruksplan
- Det er relativt lang saksbehandlingstid på en del oppgaver
- Hjemmesidene gir liten informasjon til brukere

MÅL

- Gjennomføre alle lovpålagte oppgaver og styrke utviklingsarbeidet
- Redusere saksbehandlingstiden
- Fylle hjemmesidene med relevant og oppdatert informasjon

7.3 Eiendomsforvaltning

Eiendomsforvaltningen har ansvaret for forvaltning, drift og vedlikehold av alle kommunens bygninger, samt renhold i bygninger med kommunal virksomhet.

Eiendomsforvaltningen arbeider aktivt med å effektivisere renholds- og driftstjenester uten å redusere kvalitetsnivået. God styring av kostnader, kvalitet og framdrift av bygge- og vedlikeholdsprosjektene tillegges stor vekt. Et fagmessig vedlikehold er avgjørende for å bevare kommunens verdier, og forlenge byggenes levetid. Godt vedlikehold bidrar også til å redusere den miljøbelastningen byggene medfører.

Skoler, barnehager og omsorgsboliger har gjennomgående bra teknisk standard, mens det er et betydelig behov for fornyelse av bygningsmassen tilhørende ØMS. Med den foreslåtte satsingen på utvendig vedlikehold, samt oppgradering av tekniske anlegg, vil vi i stor grad ajourføre vedlikeholdsetterslepet.

UTFORDRINGER

- Sikre at det framtidig avsettes tilstrekkelig med vedlikeholdsmidler for verdibevaring av kommunale bygg og anlegg
- Etablere gode driftsrutiner for nytt skolebygg og ny idrettshall
- Rekruttere gode medarbeidere med kompetanse for drift av kommunale bygg i et arbeidsmarked preget av meget stor aktivitet

MÅL

- Alle kommunale bygg og anlegg skal til enhver tid tilfredsstillende gjeldende lover og forskrifter
- Det skal arbeides aktivt for å redusere energibruken på det enkelte bygg

7.4 Kommunalteknikk

VANNFORSYNING

Kommunen står foran en kraftig oppgradering av anleggene innenfor denne sektoren de kommende årene. Dette for å ivareta den forventede befolkningsveksten, Ørland Flystasjons behov for mer vann og ikke minst oppgradere eksisterende anlegg.

UTFORDRINGER

- Å sikre tilstrekkelig og stabil vannforsyning til kommunens innbyggere og næringsliv. Det bygges derfor ny overføringsledning fra BFV's renseanlegg ved Barsetvatnet, - en investering på ca 50 millioner. Utbyggingen er forutsatt ferdigstilt i løpet av 2019. Kostnadene dekkes i sin helhet av Ørland kommune.
- I tillegg må bassengkapasiteten på Lerberen økes. Dette gjøres ved at det nå bygges et nytt basseng på 3000m³ som kommer i tillegg til de 2000m³ som er der i dag. Det nye høydebassenget forutsettes ferdigstilt i løpet av 2018. Investeringskostnadene på høydebasseng med tilhørende ledninger og ventilkammer beløper seg til ca 36 millioner.

MÅL

- Sørge for at kommunens leveringskapasitet når det gjelder vannforsyning til en hver tid er tilpasset behovet.

AVLØP

Deler av kommunes ledningsnett består av fellesledninger for spillvann og overvann, noe som fører til at en må kjøre store mengder overvann gjennom kommunens renseanlegg. Dagens silanlegg anlegg på Hovdetåa av en slik type at det ikke tilfredstiller gjeldende rensekraft.

UTFORDRINGER

- Kommunens silanlegg på Hovdetåa trenger en oppgradering for å tilfredsstille dagens rensekraft. For å kunne takle den forventede befolkningsveksten trenges på sikt en større utvidelse av renseanlegget.

MÅL

- Sørge for at kommunens har anlegg med en kapasitet og av en slik type at de tilfredstiller gjeldende behov og krav til rensing.

VEI OG TRAFIKKANLEGG

Så godt som samtlige kommunale veier har fast dekke.

De fleste veistrekingene i de tettbygde områdene av kommunen har gatebelysning.

UTFORDRINGER

- Dagens styresystem for gatebelysningen er ustabil og fører til at en ofte opplever feil når det gjelder «av og på – funksjonen».
- Mange av de strekningene som har gatelys har gamle anlegg som både er dyre i drift og krever mye vedlikehold.

MÅL

- Det overordnede målet når det gjelder gatebelysningen er å få på plass et nytt styringssystem i løpet av 2018 og å få erstattet flesteparten av dagens gatebelysning med led-belysning innen en periode på 2-3 år.

GRØNTANLEGG

Kommunen har i overkant av 250 da med grøntarealer som skal holdes i regelmessig hevd.

UTFORDRINGER

- For å kunne holde disse arealene i hevd kreves en maskinpark som er driftsstabil og egnet til vårt behov

MÅL

- Hovedmålet er å opprettholde dagens gode standard på kommunens grøntanlegg, også i de kommende årene.

KAIANLEGG

Ny flyteterminal for hurtigbåtene er kommet på plass i løpet 2017.

Kommunen har overtatt eierskapet til Brekstad havn med tilhørende moloanlegg fra Kystverket i løpet av 2017.

UTFORDRINGER

- Som en følge av at fergeleiet på Brekstad flyttes til østsiden av dagens kaianlegg og at sørsiden skal brukes som liggeplass for ferge nr 2, vil vi i realiteten stå uten kommunalt kaianlegg for å kunne håndtere gods og varetransport i fremtiden.

MÅL

- Vi må starte arbeidet med å få utredet plassering av et nytt havneanlegg med tilhørende fasiliteter, slik at vi i løpet av 2018 har konkrete planer både når det gjelder plassering, finansiering og drift av en ny havneterminal.

8 TJENESTEOMRÅDE OPPVEKST

Oppvekstsektoren i Ørland har ansvar for barnehage, grunnskole, skolefritidsordning (SFO), voksenopplæring på grunnskolens område og språk og samfunnsopplæring (Voksenopplæringen).

Oppvekstmiljøet omhandler kvaliteter i omgivelsene barn og unge lever og vokser opp under. Et godt oppvekstmiljø skal gi barn, unge og deres foreldre en opplevelse av inkludering og likeverd. I Ørland kommune settes barna og elevene i sentrum når strategier velges for kommunens arbeid på oppvekstområdet. Inkludering handler om målrettet innsats for å trygge det psykososiale miljøet og forebygge og håndtere krenkelser. Alle barn og unge skal oppleve å høre til. De skal møtes med tillit og respekt uavhengig av sosial bakgrunn, etnisk, religiøs eller språklig tilhørighet.

Barnehagen og skolen må gi barn og unge den dannelsen og utdannelsen de trenger for å mestre framtiden. Her skal de få formidlet og ta del i de grunnleggende verdiene samfunnet vårt er tuftet på. I barnehage og skole skal alle få sjansen til å bli den beste versjonen av seg selv. En god barnehage og en god skole har høye ambisjoner for hvert enkelt barn – uansett. Gode utdanningsinstitusjoner klarer å løfte alle og har gode rutiner og opplegg for å fange opp de som sliter slik at alle får den støtten de trenger til å lære å lese, skrive og regne. I tillegg jobbes det systematisk med utviklingen av et godt skolemiljø og elevenes læringsutbytte i alle fag. En god barnehage og en god skole danner og utdanner, jevner ut sosiale forskjeller og gir like muligheter uavhengig av hvor man vokser opp.

I Ørland kommune sitt arbeid med å møte fremtidens utfordringer skal det være et særlig fokus på tidlig innsats og god samhandling mellom alle som kan bidra til å skape et godt oppvekstmiljø for barna. Tidlig innsats handler om å legge til rette for gode læringsprosesser på et tidlig tidspunkt, og det forutsetter godt samarbeid og god samhandling mellom barnehage, skole, sfo, hjelpeinstanser og barnas foreldre. En god oppvekst og like muligheter til utdanning, er avhengig av at man ser helheten og sammenhengen i tjenesteområder rettet mot barn og unge. Slik vil vi oppnå at alle barn og unge i Ørland får det samme utgangspunktet for å lykkes i barne- ungdoms- og voksenlivet.

MÅL:

- Ørland kommune tilbyr et helhetlig lærings- og oppvekstmiljø der **alle** får så godt utbytte av den ordinære opplæringen at de har forutsetninger for å mestre og gjennomføre videregående opplæring.
- Barn og ungdom har en hverdag i barnehage og skole som preges av vennskap, gode opplevelser og høye forventninger til læring.
- Kvalitetsarbeidet på eiernivå preges av god dialog og samhandling mellom barnehage-/skoleeier, administrasjonen og enhetene.
- Ledere og ansatte arbeider med utvikling av gode relasjoner mellom menneskene i barnehagen/skolen med mål om vekst og utvikling for den enkelte og i organisasjonen som helhet.
- Det arbeides med helhetlig organisasjonsutvikling og vedvarende kvalitetsarbeid for å utvikle kvaliteten på tjenestene i sektoren.
- Barnehager og skoler fremstår som profesjonelle aktører der valg begrunnes i kunnskapsbasert praksis, forskning, lovkrav og styrende dokumenter.
- Barnehage og grunnskole er helsefremmende institusjoner med gode læreprosesser der tverrfaglig forebyggende arbeid bidrar til et godt oppvekstmiljø og fremmer barns fysiske og psykiske helse.
- Det er god samhandlingen mellom heimen og barnehagen/skolen, og foreldrerollen og foreldrenes betydning for barn og elevers mulighet for en best mulig gjennomføring av læringsløpet er tydeliggjort.

DRIFTSBUDSJETT	Regnskap	Regnskap	Budsjett	Budsjett
	2015	2016	2017	2018
Fellesutgifter oppvekst	8 918 501	9 883 679	10 075 00	10 685 000
Barnevern	13 616 223	15 859 558	14 500 000	14 160 000
Grunnskoler	44 672 269	45 423 937	48 595 000	49 700 000
Fellesutgifter barnehage	3 284 638	3 502 586	3 510 000	5 115 000
Private barnehager	11 245 315	11 138 370	11 710 000	13 650 000
Kommunale barnehager	17 668 782	19 683 538	22 550 000	22 550 000
Sum oppvekst	99 405 728	105 731 697	110 940 000	115 860 000

FORUTSETNINGER - FORESLÅTTE BUDSJETTRAMME FOR 2018:

Fellesutgifter oppvekst:

- Liten økning i kostnader til fosterheimplasserte i andre kommuner. Samlet sum kr. 3,2 mill.
- Overføringer til PPT øker med kr. 175 000

Barnevern:

- Prognosert budsjett fra Fosen barneverntjeneste er lagt inn.
- Budsjettet tar ikke høyde for eventuelle nye større tiltak eller plasseringer i 2018.

Grunnskoler:

- Videreføring av drift og undervisningsressurs på 2017-nivå i grunnskolen.
- Det er ikke avsatt midler til drift av skolefritidsordningen ut over foreldrebetaling. Et eventuelt merforbruk ut over foreldrebetaling må finansieres innenfor skolens driftsbudsjett.

Fellesutgifter barnehage:

- Føringer i statsbudsjettet – økt styrking av tidlig innsats ca. kr. 200 000,-
- Det er avsatt midler til å kompensere for inntekstap knyttet til søskenmoderasjon. Det er avsatt midler til vedtatte statlige moderasjonsordninger for foreldre med lav inntekt, (Gratis kjernetid for 3-, 4- og 5-åringer og ingen husholdninger skal betale mer enn 6 % av inntekt for en barnehageplass). Sum moderasjonsordninger: kr 750 000,-
- Økning i antall barn med enkeltvedtak om spesialpedagogisk behov i barnehagen. Samlet utgjør dette ca. kr. 3,2 mill.

Private barnehager:

- Økning i antall barn (10 stk) i private barnehager siste 2-årsperiode gir økte overføringer på ca. kr. 1,5 mill.
- Det er avsatt midler i henhold til ny forskrift om ekstra tilskudd til private barnehager. (Kr. 2150,- pr. småbarn og kr. 1199,- pr. storbarn). Sum kr. 170 000,-
- 2 barn i privat barnehage i Bjugn. Sum kr. 325 000,-

Kommunale barnehager:

- Tilbud om barnehageplass til alle barn, også de som er født etter 31. oktober 2017 via 4 årlige barnehageopptak.
- Det er lagt inn erfaringstall for barn i barnehagen for høsten 2018. Budsjettet forutsetter at antall barn ikke overstiger dette antallet, hvilket betyr at det ikke er tatt høyde for en eventuell barnetallsvekst. Eventuell barnetallsvekst må finansieres i revidert budsjett.
- Det lagt inn ressurs til «sommeråpen» barnehage, kr. 380 000,-.

8.1 Barnehage

I Ørland kommune kan innbyggerne velge mellom kommunalt og privat barnehagetilbud. De fleste barnehageplassene er kommunale med en andel på ca 70 %.

Fra og med barnehageåret 2017/2018 er det i Ørland kommune kapasitet til å ta i mot ca 415 barn i barnehagen. (Beregnet ut fra norm om barn over 3 år). Det er god kapasitet på barnehagetilbudet i Ørland etter utbyggingen av Borgen barnehage, og kommunen er godt rustet i forhold til vekst i de nærmeste årene.

Barnehagens samfunnsoppdrag innebærer at barna skal få utfolde sin skaperglede, undring og utforskertrang, og lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. I samarbeid og forståelse med hjemmet, skal barnehagen fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap.

Rammeplanen for barnehagen viser til at barns utvikling og læring skal ta utgangspunkt i det enkelte barn og tilpasses deres forutsetninger. Rammeplanen peker på barnehagens betydning som oppvekst- og læringsarena. Barnehagen skal støtte barns utvikling uansett funksjonsnivå eller bakgrunn. Utviklingen av språk står sentralt. Småbarnsalderen er den grunnleggende perioden for utvikling av språk og egenidentitet.

Tilbud om barnehageplass for alle på et tidlig tidspunkt gir gode muligheter for at alle barn så tidlig som mulig inkluderes i et fellesskap med andre, og at de kommer inn i gode læringsprosesser. Dette ansees også å være av betydning for sosial utjevning. Det ser også ut til at forskjeller i læringsutbytte starter tidlig, og det synes derfor viktig å utnytte mulighetene som ligger i tidlig innsats i barnehagen på dette området. Internasjonal og norsk forskning viser at barnehagekvalitet er viktig for barns språkutvikling. Forskning viser videre at kvalitetsbarnehager fremmer kognitiv utvikling generelt, og språkutvikling spesielt.

Et godt barnehagetilbud er tidlig innsats for alle barn, spesielt for barn som av ulike grunner trenger særlig støtte og omsorg. De voksne, både i antall og deres kompetanse, er svært avgjørende for om barna får et godt barnehagetilbud.

Kvalitetsutvikling i barnehagen innebærer godt lederskap og stadig utvikling av personalets kompetanse. Hvordan personalet utfører sitt arbeid, hvordan det arbeides med relasjoner mellom barn og voksne og hvor godt samarbeid man har med foreldre er avgjørende for å lykkes med barnehagens samfunnsoppdrag.

Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter, og ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi.

Barnehagen skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Alle barn skal oppleve å høre til et trygt psykososialt barnehagemiljø med nulltoleranse for krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering.

UTFORDRINGER:

- Fravær av ansatte kan redusere kvaliteten på det pedagogiske tilbudet og utfordre lokale målsettinger for planperioden.
- Behov for oppgradering av leikeapparater, utstyr og leiker ute og inne.

MÅL:

- Det pedagogiske tilbudet er målrettet, planlagt, organisert og helhetlig begrunnet.

- Læringsmiljøet tilrettelegges ut fra barna sine interesser og behov, og innbyr til undring og utforskning der alle opplever glede og mestring i kommunikasjon og samspill med andre.
- Barna utvikler grunnleggende ferdigheter innen språk og sosial kompetanse og opplever medvirkning tilpasset alder og egne forutsetninger.
- Alle barn deltar aktivt i et inkluderende fellesskap.

8.2 Grunnskole

Ørland kommune har med sine to barneskoler og ene ungdomsskole både en skolestruktur og kapasitet til å håndtere befolkningsøkning og elevtallsøkning i planperioden. Til sammen har skolene mulighet for å kunne ta i mot vel 150 flere elever enn i dag, eller totalt ca 730 elever.

Læring og mestring er skolens hovedoppgave, og tilpasset opplæring innenfor fellesskapet er et gjennomgående prinsipp i hele grunnopplæringen. Gode læringsmiljø er grunnleggende fundament for læring og læringsarbeid som skal ruste barn og unge til å møte livets oppgaver og mestre utfordringer sammen med andre.

Ørlandskolen skal preges av en kultur for læring der elevenes læringsutbytte er skolens kjerneoppgave. Opplæringen skal skje i et skole- og læringsmiljø der elevenes trivsel og mestring ses på som en forutsetning for gode læreprosesser der målet er å sørge for at flest mulig har et tilfresstillende utbytte av den ordinære opplæringen.

I Ørlandskolen skal det være nulltoleranse mot krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering, og skolen skal arbeide kontinuerlig og systematisk for å fremme elevenes fysiske og psykiske helse, trygghet, trivsel og læring.

Kvalitetsutvikling og kvalitetsarbeid i Ørlandskolen handler om pedagogisk ledelse, lærernes kompetanse og skolen som lærende organisasjon. Pedagogisk ledelse i skolen omfatter de aktiviteter som både ledere, lærere, barn og andre tar initiativ til for å påvirke hverandres motivasjon, kunnskap, læring og praksis.

Å arbeide med kvalitet i skolen handler om å arbeide med prosesser for å skape varig endring. Kvalitetsutvikling er avhengig av at kompetanse utvikles i fellesskap, eller at ny kunnskap for noen blir fellesskapets kunnskap. Krav til kunnskap endrer seg over tid og medfører nye og endrede krav til hva en lærer skal kunne. Ønsket utvikling i skolen kan bare skje via kollektive læringsformer i profesjonelle læringsfellesskap. Profesjonelle læringsfellesskap kjennetegnes ved at lærerne arbeider med felles visjon og verdier, felles ansvar for elevenes læring, reflekterende profesjonelle undersøkelser og samarbeid gjennom gode pedagogiske møtearenaer og nettverk.

Et godt læringsmiljø er et grunnleggende fundament for læring. Som klasseleder er det lærerens ansvar å skape gode relasjoner til elevene og et godt sosialt samspill i klassen. I skolesammenheng er lærerens relasjonskompetanse knyttet til hans eller hennes evne til å se den enkelte elev på vedkommendes egne premisser. Voksne med høy relasjonskompetanse skaper trygghet, motivasjon og rom for mestring gjennom sin klasseledelse. God klasseledelse handler om hvordan læreren leder elevenes læringsarbeid. Et læringsarbeid som tar utgangspunkt i opplæringens mål om å ruste barn, unge og voksne til å møte livets oppgaver og mestre utfordringer sammen med andre. Den skal gi hver elev kyndighet til å ta hånd om seg selv og sitt liv, og samtidig overskudd og vilje til å stå andre bi.

UTFORDRINGER:

- Øke gjennomføringen i videregående opplæring.

- Heve resultatene slik at færre enn 8 % av elevene på ungdomstrinnet presterer på laveste mestringsnivå på nasjonale prøver.
- Heve resultatene slik at færre enn 15 % av elevene på barnetrinnet presterer på laveste mestringsnivå på nasjonale prøver.

MÅL:

- Alle elever gjennomfører grunnskoleløpet med vitnemål og karakterer i alle fag.
- Alle elever i barneskolen er funksjonelle lesere etter 3. årstrinn
- De faglige resultatene etter 10-årig grunnskoleløp gjenspeiler elevens potensiale og gir et godt grunnlag for opptak i videregående opplæring.
- Den samlede tilbakemeldingen på læringsmiljøundersøkelsen er at elevene trives godt og at der er god kultur for læring.
- Lærerne har en vurderingspraksis som styrker elevenes utbytte av den ordinære opplæringen. Dette gjøres ved systematisk bruk av læringsfremmede tilbakemeldinger i klasserommet.
- Læringssituasjonen preges av god klasseledelse, ansatte som evner å etablere gode relasjoner, og en opplæring som tilpasses slik at alle elever lærer grunnleggende ferdigheter, sosial kompetanse og opplever mestring ut fra egne forutsetninger.

8.3 Voksenopplæring

Ørland kommune gir opplæringstilbud innen grunnskole for voksne og opplæring i norsk og samfunnsfag for fremmedspråklige. Voksenopplæringen for de fremmedspråklige ligger organisert under rektor Ørland ungdomsskole. Opplæringen følger Læreplan i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. Voksenopplæring for innvandrere og flyktninger omfatter er hjemlet i forskriftene til voksenopplæringsloven. Ordningen ble satt i verk for at voksne innvandrere og flyktninger lettere skulle lære norsk og komme inn i arbeidsliv og utdanning. Opplæringstilbudet finansieres primært av øremerkede statstilskudd. Det er utarbeidet en rammeplan for opplæringen.

Voksenopplæringstilbudet innen grunnskole for voksne gjennomføres i tilknytning til Ørland ungdomsskole sine arealer og lærerressurser.

UTFORDRINGER:

- Behov knyttet til opplæringstilbudet i norsk og samfunnsfag for minoritetsspråklige varierer mellom år, og påvirkes i stor grad av antall flyktninger som bosettes.

MÅL FOR PLANPERIODEN:

- Målet for voksenopplæringen er å hjelpe den enkelte til et mer meningsfylt liv.
- Tilbudet skal bidra til å gi mennesker i voksen alder likestilling i adgang til kunnskap, innsikt og ferdigheter som fremmer den enkeltes verdiorientering og personlige utvikling og styrker grunnlaget for selvstendig innsats og samarbeid med andre i yrke og samfunnsliv.
- Rammeplan for norsk med samfunnskunnskap for fremmedspråklige voksne gir følgende mål for undervisningen:
 - «Undervisningen i norsk med samfunnskunnskap for fremmedspråklige voksne skal gi deltakerne ferdigheter og kunnskaper som kan bidra til å styrke deres grunnlag for et meningsfylt, selvstendig og samfunnsaktivt liv i Norge.(....) sikte mot å gi deltakerne kommunikativ kompetanse slik at de kan bruke språket, muntlig og skriftlig, i situasjoner og for de formål de har behov for i dagliglivet.»
- Målet for norskopplæringen er bestått norskprøve på nivå A2 eller B1.

9 TJENESTEOMRÅDE HELSE OG VELFERD

Tjenesteområde helse og velferd har ansvar for helsetjenester i hjemmet, sykehjem med kjøkken og vaskeri, oppfølgingstjeneste med praktisk bistand og miljøarbeid, dagaktivitetstilbud, kommunale botilbud, støttekontakter og avlastningstilbud, hukommelsesteam, kreftsykepleier, legesenter, helsestasjon med jordmor hvor det er samarbeid med Bjugn kommune og familieveiledere-/terapeut, fysio- og ergoterapitjeneste, ressurstjeneste med kommunepsykolog, ruskonsulent, ungdomslos og psykiatriske sykepleiere, flyktningetjeneste, kommunale tjenester i NAV-kontor og koordinerende enhet.

Ørland kommune har interkommunalt samarbeid på legevakt, jordmorbakt, miljørettet helsevern, Rask psykisk helsehjelp, helsekompetanse, desentralisert spesialisthelsetjenestetilbud, og sengepost med avdeling for øyeblikkelig hjelp, etterbehandling og rehabilitering gjennom Fosen Helse IKS som er lokalisert på Ørland Medisinske Senter.

Tjenesteområde yter nødvendige helse- og velferdstjenester til kommunens innbyggere gjennom hele livsløpet. Målet er at man skal oppleve mestring gjennom å klare seg selv på en god måte i hverdagen til tross for sykdom, problemer eller funksjonsnedsettelse. Samtidig skal det faglige arbeidet videreutvikles for de som har størst behov for lindring og pleie, og til de som har behov for daglig bistand hele livet.

Ørland kommune vil i 2018 videreføre og videreutvikle tjenestene i område helse og velferd fra 2017. Tjenesteområde har flere utviklingsprosjekt som er tilskuddsfinansiert hvor målet er implementering i ordinær drift gjennom endring i praksis, eller gjennom en dreining med økt ressurs til forebyggende arbeid. Tjenesteområde vil følge opp strategier og tiltak i kommunedelplan for helse og velferd, demensplan, folkehelseplan, kompetanseplan, boligsosial handlingsplan, og plan om bosetting og integrering av flyktninger. I tillegg vil det jobbes med konkrete tiltak ved rekruttering og ulike arbeidstidsordninger som støtter opp under heltidskultur.

Arbeidet med etisk refleksjon som metode som et ledelses- og medarbeiderverktøy vil fortsette. Gode møter mellom ansatte og mennesker som er avhengig av kommunens tjenester er avgjørende for at tjenestene skal være av ønsket kvalitet og oppleves gode. Å vise respekt, åpenhet, tillit og omsorg krever etisk klokskap og et bevisst forhold til egne verdier og holdninger.

Ansvar	Driftsbudsjett	R 2014	R 2015	R 2016	B 2017	B 2018
	Fellesutgifter	3 187	3 381	3 714	3 685	3 770
	Helse og familie	22 790	18 899	22 095	23 439	25 405
	Sykehjem	22 739	22 063	22 040	23 188	23 725
	Hjemmetjenesten	17 757	18 369	19 898	19 670	20 840
	Oppfølgingstjenesten	8 505	9 014	9 635	9 951	10 385
	NAV sosialtjenesten	4 512	4 829	4 997	5 302	5 935
Sum helse og velferd		79 490	76 555	82 378	85 235	90 060

Endringer i driftsbudsjett 2018:

Det kan bli overført tjenester eller oppgaver mellom enheter i budsjettåret uten at total budsjetttramme for tjenesteområde vil bli endret.

Styrking av budsjett fra 2017 til 2018 med kr 2.800':

- Hjemmetjenesten kr 700'
- Oppfølgingstjenesten kr 200'
- NAV-kontoret kr 500'
- Helse og familie kr 1400'; familieveiledere/-terapeut kr 700' (finansiert gjennom reduserte barnevernsutgifter), tiltak barn kr 400', opptrappingsplan rus kr 300'

9.1 Sykehjem

Ørland sykehjem har ansvar for sykehjemsdrift, institusjonskjøkken og vaskeritjeneste. Sykehjemmet har 20 langtidsplasser og 12 plasser for korttids- og avlastningsopphold for medisinsk behandling, observasjon, rehabilitering, avlastning, utskrivingsklare pasienter, palliativ omsorg, og seng for rus og psykisk syke.

STATUS

Ørland har institusjonsplasser iht kommunestyrevedtak i juni 2013. Det er foretatt en dreining fra institusjon til mer hjemmebaserte tjenester. Sykehjemmet ble sertifisert som Livsgledesykehjem i vår. Budsjett for 2018 er en videreføring av 2017-nivå. Det jobbes med flere utviklingsprosjekt i tjenesten som er tilskuddsfinansiert.

UTFORDRINGER

- Behov for flere tilrettelagte boliger for heldøgns omsorg. Ved utskrivningsklare pasienter fra korttidsavdeling kan dette være en utfordring.
- Avdekke og håndtere risikofaktorer for å lykkes med å implementere prosjekt i ordinær drift.

MÅL

- Implementere hverdagsrehabilitering, ulike typer velferdsteknologi, tiltak for pårørende med omfattende omsorgsoppgaver, og aktivitetstiltak for å motvirke ensomhet hos eldre.
- Evaluere verdi- og strategidokumentet og omsorgstrappa for pleie og omsorg.

9.2 Hjemmetjenesten

Enheten har ansvar for tjenester til hjemmeboende i form av hjemmesykepleie, hjemmehjelp, kreftsykepleier, brukerstyrt personlig assistent (BPA), omsorgslønn, hørselskontakt, middagsombringning, transporttjeneste og trygghetsalarm. I tillegg ansvar for Bolett (botilbud for 8 personer med heldøgns omsorg på ØMS), utleie av trygdepensjonat og tilknyttede trygdeboliger.

STATUS

Hjemmetjenesten har iverksatt ny administrativ struktur, tatt i bruk Mobil Pleie/håndholdte enheter, implementert Multidose/sikker medisiner og startet med Seniorsamtaler. Det jobbes med flere utviklingsprosjekt i tjenesten som er tilskuddsfinansiert. Det har vært gjennomført forvaltningsrevisjon med rapport fra april 2017 som er fulgt opp. Budsjettet er styrket med kr 700', noe som er en videreføring av økning i 2017 med kr 500' på enkelte tiltak og kr 200' som en følge av anskaffelse av leasingbiler.

UTFORDRINGER

- Bolett (boliger med heldøgns omsorg på ØMS) er i perioder utfordrende når det gjelder tjenestenivå og tilpasninger, da bygningsmassen ikke er i henhold til behovet/standard til omsorgsboliger tilrettelagt for heldøgns tjenester. Det er også utfordrende for tjenesten at denne type boliger ikke har en nærhet til øvrige omsorgsboliger/Trygdepensjonatet.
- Avdekke og håndtere risikofaktorer for å lykkes med å implementere prosjekt i ordinær drift.

MÅL

- Implementere hverdagsrehabilitering, velferdsteknologi, tiltak for pårørende med omfattende omsorgsoppgaver, og aktivitetstiltak for å motvirke ensomhet hos eldre.

- Videreutvikle dagaktivitetstilbud til hjemmeboende, oppfølging etter demensdiagnose og tilbud om forebyggende hjemmebesøk til 75-åringer som ikke har helse- og omsorgstjenester.
- Evaluere verdi- og strategidokumentet og omsorgstrappa for pleie og omsorg.

9.3 Oppfølgingstjenesten

Enheten har ansvar for praktisk bistand; opplæring og daglige gjøremål for beboere ved omsorgsboligene og hjemmeboende brukere, støttekontaktansvar og avlastningstilbud for voksne (over 18 år), og dagaktivitetstilbud for voksne på Fjæraveien arena.

STATUS

Oppfølgingstjenesten har ansvar for oppfølging av brukere med psykiske og fysiske utfordringer. Blant annet brukere med psykisk utviklingshemming, psykiske lidelser og kognitiv svikt. Det fattes vedtak på praktisk bistand og opplæring ut i fra den enkeltes behov, og heldøgnsomsorg for enkelte brukere. Det jobbes med flere utviklingsprosjekt i tjenesten som er tilskuddsfinansiert. Oppfølgingstjenesten styrkes med kr 200' /30 % stilling i 2018 for å få godkjent turnus.

Fjæraveien arena har aktivitetstilbud til brukere og samarbeider med flere tjenesteområder. Fjæraveien arena har fokus på individuelt tilpassede aktiviteter for den enkelte ut i fra mestring, og jobber etter metoden hverdagsrehabilitering.

UTFORDRINGER

- Opprettholde god kvalitet på tjenesten, spesielt i forhold til flere enetiltak.
- Større turnover pga pensjon og permisjoner som fører til organisatoriske endringer.
- Flere nye brukere og en øking i forhold til tjenester til unge voksne.
- Det er økning i vedtak som gjelder avlastning og støttekontakter til voksne.
- Brukere som bor i omsorgsbolig, men som ikke har tjenester.
- Avdekke og håndtere risikofaktorer for å lykkes med å implementere prosjekt i ordinær drift.

MÅL

- Implementere ulike typer velferdsteknologi og tiltak for pårørende med omfattende omsorgsoppgaver.
- Evaluere verdi- og strategidokumentet og omsorgstrappa for pleie og omsorg.
- Utpøving av langturnus på helg.

9.4 Helse og familie

Alle primærhelsetjenester med ulike profesjoner er organisert i enheten helse og familie. Enheten har fastleger, helsestasjonslege, helsesøster, jordmor, psykolog, familieveiledere/-terapeut, psykiatriske sykepleiere, ruskonsulent, ungdomsloser, fysioterapi, ergoterapi, avlastning i barnebolig (sykepleier, ergoterapeut, vernepleier og ulike fagarbeidere) og tilbud etter skoletid for ungdommer med nedsatt funksjonsevne.

STATUS

Det jobbes med å få en hensiktsmessig struktur og oppgavefordeling i enheten, for at bruker skal få helhetlige og koordinerte tjenester, og for at enheten skal ha en god ressursutnyttelse. Det jobbes med flere utviklingsprosjekt i tjenesten som er tilskuddsfinansiert. Familieveiledere

har vært finansiert med tilskudd siden 2013 og tas inn i ordinær drift fra 2018. Til sammen 1,0 stilling/kr 700' dekkes ved reduserte utgifter til barnevern. Tiltak til barn iht helse- og omsorgstjenesteloven er økt i 2017 og øker ytterligere i 2018. Budsjettet er styrket med kr 400' i 2018 iht vedtak til barn med behov for tjenester en-til-en. Gjennom opptrappingsplan for rus er det en styrking på kr 300' som skal brukes til tiltak som har vært tilskuddsfinansiert.

UTFORDRINGER

- Kommunen har fortsatt en stor andel barn med tiltak i barnevernet og ligger på et utgiftsnivå som er langt over landsgjennomsnittet, selv om det i 2017 ikke har vært noen ytterligere økning.
- Det er økning i vedtak til barn og unge med behov for avlastning og støttekontakt.
- Avdekke og håndtere risikofaktorer for å lykkes med å implementere prosjekt i ordinær drift.

MÅL

- God samhandling med barnehage og skole med mål om at alle elever skal gjennomføre av barneskole, ungdomsskole og videregående opplæring.
- Helhetlige og koordinerte tjenester med fokus på mestring av foreldrerollen og barns håndtering av ulike utfordringer.
- Revidere og implementere Håndbok for tverrfaglig samarbeid og se den i sammenheng med BTI-modellen (bedre tverrfaglig innsats).
- Iverksette tiltak for å redusere ventetiden på Ørland legesenter.
- Implementere hverdagsrehabilitering som arbeidsmetode.

9.5 Fosen Helse IKS

Ørland kommune har interkommunalt samarbeid gjennom Fosen Helse IKS på legevakt, følge- og beredskapsvakt jordmor, miljørettet helsevern, Rask psykisk helsehjelp, helsekompetanse, desentralisert spesialisthelsetjenestetilbud, og sengepost med avdeling for øyeblikkelig hjelp, etterbehandling og rehabilitering, samfunnsmedisin, miljørettet helsevern, folkehelse, kreftkoordinator og helsekompetanse. Ørland kommune er vertskommune for flere av tjenesten som er lokalisert på Ørland medisinske senter.

Fosen Helse IKS viderefører kostnader og tjenester i 2018 på 2017-nivå. Ørland kommune vil gjennom dialog være aktivt med på prioritering av tiltak og prosjekt som ønskes videreført, eventuelt søkes på ut ifra kommunens/regionens behov, slik at Fosen Helse IKS skal være bærekraftig over tid, og samtidig være en strategisk aktør som skal drive nødvendige tjenester på vegne av kommunene på en bedre og billigere måte enn det kommunene klarer hver for seg.

2018	Ørland	Rissa	Bjugn	Åfjord	Roan	Leksvik	SUM 2018	Fond	Staten	Sum
Administrasjon	665 909	665 909	665 909	665 909	133 182	133 182	2 930 000			2 930 000
Fosen Helsekompetanse	157 664	176 153	151 179	129 621	97 761	132 622	845 000			845 000
Miljøretta Helsevern	106 540	119 033	102 158	87 590	66 061	89 618	571 000			571 000
Samfunnsmedisin	134 528	150 303	128 994	110 600	83 415	113 160	721 000			721 000
Folkehelse Fosen	0	0	0	0	0	0	0			0
Kommunepsykiolog	0	0	261 186	217 608	153 206	0	632 000		410 000	1 042 000
Rask psykisk helsehjelp	307 758	0	294 227	249 246	182 770	0	1 034 000			1 034 000
kjøp andel psykolog	168 000	0	0	0	0	0	168 000			168 000
Sum drift IKS 2018	1 540 400	1 111 398	1 603 652	1 460 574	716 395	468 581	6 901 000	0	410 000	7 311 000
Sengepost	706 000	706 000	706 000	706 000	0	0	2 824 000	350 000	9 902 000	13 076 000
Øyeblikkelig hjelp	1 350 000	0	1 329 000	998 000	247 000	0	3 924 000			3 924 000
Fosen Legevaktssenter	1 233 890	0	1 124 517	760 949	223 644	0	3 343 000			3 343 000
Spes.poliklinikk	0	0	0	0	0	0	0		2 261 000	2 261 000
Sum vertskommune 2018	3 289 890	706 000	3 159 517	2 464 949	470 644	0	10 091 000	350 000	12 163 000	22 604 000
Prosjektleder FoU							0			0
Kreftkoordinator	0	0	0	0	0	0	0			0
SUM prosjekter 2018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total sum B2018	4 830 290	1 817 398	4 763 169	3 925 523	1 187 039	468 581	16 992 000	350 000	12 573 000	29 915 000
Total sum B2017	4 575 579	1 814 173	4 556 332	3 734 539	1 242 783	647 013	16 570 417	2 132 000	12 054 000	30 546 417

9.6 NAV Ørland

Driften av NAV-kontoret er regulert gjennom "Samarbeidsavtale mellom Ørland kommune og NAV Sør-Trøndelag". Formålet med samarbeidsavtalen er i fellesskap å arbeide for å få flere i arbeid og aktivitet, og færre på stønad. Kostnadene til lederlønn og driftsutgifter deles mellom stat og kommune 60/40.

Følgende kommunale tjenester inngår i NAV-kontoret: Opplysning, råd og veiledning, herunder økonomisk rådgivning. Økonomisk stønad, midlertidig botilbud, individuell plan, kvalifiseringsprogram med tilhørende stønad, gjeldsrådgivning, og håndtering av Husbankens virkemidler bostøtte, startlån og tilskudd til etablering.

STATUS

- Ørland har hatt nedgang i arbeidsledigheten gjennom hele 2017 sammenlignet med 2016, og ligger nå lavt sammenlignet med andre kommuner i fylket og landet for øvrig. Det er god overgang til arbeid for nye arbeidssøkere. Der hvor det tar tid, er det ikke samsvar mellom arbeidsgivers etterspørsel og arbeidssøkerens kompetanse. Da kan det settes inn ulike tiltak for å styrke kompetansen, i tillegg kan det være behov for tiltak knyttet til helse og økonomi.
- Økning på søknader om sosial stønad fra 2016 har ikke økt ytterligere i 2. halvår 2017. Styrking på kr 500' fra 1. tertial 2017 videreføres i 2018.
- Det er relativt stor økning i behovet for økonomisk råd og veiledning, spesielt hos unge voksne med sammensatte utfordringer. Dette gjelder enslige forsørgere, familier og enslige.
- NAV-kontoret har fokus på tidlig avklaring, og tett og tidlig oppfølging for å gi disse brukerne muligheter for å komme i arbeid, opplæring eller andre tiltak.
- Bruk av kartleggingsverktøy, kartleggingsamtaler og jobbcafe i tillegg til ungdomsgruppa «Æ vil» vil fortsatt være viktige satsningsområder for å møte utfordringene.

UTFORDRINGER

- Videreutvikle gode samarbeidsrutiner med utgangspunkt i samarbeidsavtalen med kommunens flyktingetjeneste og voksenopplæring.
- Etablere et godt system rundt «arbeid for sosial stønad» i samarbeid med vaktmestertjenesten og andre kommunale tjenester.

MÅL

- God kartlegging av brukernes helhetssituasjon med fokus på ressurser og mestring.
- Videreutvikle ungdomsteam og ungdomsgruppa «Æ vil».
- Videreutvikle samarbeidet med Ørland ungdomsskole og Fosen videregående skole gjennom NAV-veileder i skole.
- Utnytte mulighetene i Husbankens virkemidler; bostøtte, startlån og etableringstilskudd.

9.7 Flyktingetjenesten

Flyktingetjenesten ble opprettet i 2014 som en følge av kommunestyrevedtak fra 2013 om bosetting av 15 flyktninger fra 2014. Deretter har det vært kommunestyrevedtak på å bosette 4 flyktninger i 2015, 10 flyktninger i 2016, 12 flyktninger i 2017 og 20 flyktninger i 2018.

STATUS

Det er per 06.10.17 bosatt til sammen 47 flyktninger med familiegjenforeninger. Kommunen har bosatt 1 av 12 på årets vedtak, de øvrige 11 blir bosatt i november/desember. Det er fortsatt god tilgang på boliger på det private markedet. Integreringen av barn i barnehage og skole er god. Alle voksne som er i introduksjonsordningen har språkpraksis i bedrift, noe som er veldig positivt for videre kvalifisering. Av de voksne som er ferdig med introduksjonsordningen så har 3 startet i videregående opplæring og 5 har kommet i jobb. Tjenesten er organisert med fagleder, miljøarbeider og programrådgiver.

UTFORDRINGER

Det er usikkerhet til antall bosetting i 2018. Kommunen vil motta anmodningsbrev fra IMDi i uke 44 som mest sannsynlig vil innebære en bosetting på færre enn 20 som Ørland kommune har vedtak på. Budsjettet for 2018 er satt til kr 0 som forrige år, da alle utgifter skal dekkes av integreringstilskuddet. I henhold til kommunestyrevedtak settes evt mindreforbruk på fond for å dekke framtidige utbetalinger av økonomisk sosialhjelp. Det er lagt opp til at flyktningene skal være selvhjulpne etter 2 år i introduksjonsprogram, men noen av de bosatte har behov for sosial stønad i en periode før arbeid eller utdanning.

MÅL

- Motta og bosette det antall flyktninger som kommunestyret beslutter.
- 40 % av norskopplæring i kvalifiseringen skjer via utplassering i arbeidspraksis.
- Alle flyktninger skal være i arbeid eller utdanning innen 3 år etter bosetting.

RÅDMANNENS FORSLAG TIL BUDSJETT FOR 2018

**VEDLIKEHOLDSBEHOV OG FORNYELSE
AV KOMMUNALE BYGG OG ANLEGG**

18.10.17

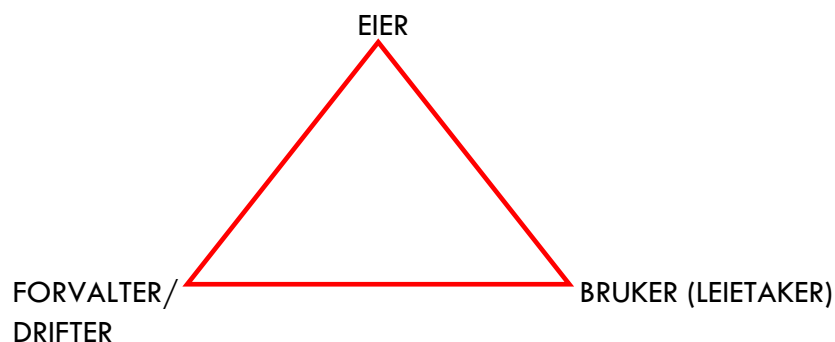
INNHOLDSFORTEGNELSE

Innledning	5
Bygg	
Futura barnehage	6
Borgen barnehage	7
Opphaug skole	8
Ørland ungdomsskole	9
ØMS - sykehjemmet	10
ØMS - omsorgsboliger	11
ØMS - trygdeboliger	12
ØMS - trygdepensjonat	13
ØMS - legesenter	14
ØMS - terapibad	15
ØMS – nytt helsebygg	16
Avlastningsbolig for barn	17
Ørlandshallen inkl svømmehallen	18
Landbrukets hus	19
Kultursenteret	20
Rådhus	21
Ungdommens hus / "Månen"	22
Driftsstasjon Lerberen	23
Utleiebygg for Fosen tingrett	24
Utleieboliger	25
Meieriet	26
Ørland lufthavn	27
Austrått gård	28
Kulturbruket (HV-brakka)	29
Ørland kirke	30
Storfosna kirke	31
Brannstasjon Brekstad	32
Idrettsanlegg	33
Veier, gangveier, gatelys og parkeringsanlegg	34
Kaier og havneanlegg	35
Parkanlegg	36
SAMMENDRAG	37

INNLEDNING

Notatet er en opplisting av alle kommunalt eide bygg med en beskrivelse av det som er vedlikeholds- og fornyelsesbehovet for det enkelte bygg.

I kommunal eiendomsforvaltning legger vi til grunn at det er 3 grupper som har ulike roller å ivareta, - det er eieren av byggene (kommunestyret), - det er brukerne av byggene («leietakerne») og det er forvalterne/drifterne. Sistnevnte skal på vegne av eieren sørge for at byggene er operative for brukernes bruk, og også bidra til vedlikehold som sikrer realverdien av byggene.

For at også brukernes behov skal synliggjøres overfor eieren, viser notatet en oversikt over det som er innmeldte ønsker og behov fra disse.

De opplistede behovene fra både driftssiden og brukersiden er delt i to; - «driftsbudsjett» og «investeringsbudsjett». Dette er gjort for å synliggjøre hva som må dekkes over driftsbudsjettet og hva som kan finansieres over investeringsbudsjettet. (Normalt vedlikehold, som f.eks utvendig maling, kan f.eks ikke finansieres ved låneopptak).

Notatet beskriver tiltak som ikke er finansiert over det ordinære driftsbudsjettet og følgelig ikke kan gjennomføres/realiseres dersom det ikke bevilges midler særskilt.

FUTURA BARNEHAGE

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Utvendig maling av hele bygget	80.000	
Sum	80.000	

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Fornyelse av utelekeplassen		150.000
Forlengelse av gjerdet bak ventilasjonsbod og ny vognbod		50.000
Sum		200.000

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER	80.000	200.000

BORGEN BARNEHAGE

VEDLIKEHOLDSBEHOV – FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Fornyelse av gammel utelekeplass inkl lekeutstyr		250.000
Lekebod småbarn		20.000
Sum		270.000

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		270.000

OPPHAUG SKOLE

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Oppussing av garderober i aktivitetsbygget (dusjer og golvbelegg)		150.000
Rep av fasader og vinduer aktivitetsbygget	180.000	
Nødbelysning 2.etg og loft i 1930-bygget		50.000
Varmepumper i aktivitetsbygget		75.000
Ny automatikk ventilasjonsanlegget i aktivitetsbygget		300.000
Erstatning for oljekjel – alternativ varmekilde		400.000
Utvendig maling av "nybygget"	30.000	
Sum	210.000	875.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Akustikkplater i tak i kantina - avvik		25.000
Nytt golvbelegg på scenen i aktivitetsbygget		15.000
Sum		40.000

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER	110.000	915.000

ØRLAND UNGDOMSSKOLE

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Maling av yttervegger og levegg ved busslomme	100.000	
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER	100.000	

ØMS – SYKEHJEM

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Varmepeumpe/kjøleanlegg i 3.etg (tannlege Forsvaret)		50.000
Utskifting av eldre radiatorer og eldre eltavler		300.000
Ledelys trebygg		80.000
Lastbryter for testing av aggregat		100.000
Legionellasikring vannanlegg		300.000
Tak legesenter fornyes		200.000
Sum		1.030.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Nye dører på heis		500.000
Nytt kjøkken Blå og Gul gruppe – avvik Mattilsynet		250.000
Ny innredning medisinrom Blå gruppe		100.000
Adgangskontroll på alle ytterdører - skallsikring		500.000
Nye garderobereskap Blå gruppe samt på pasientrom Annekset		100.000
Hagebenker på grøntområdet utenfor Indigo og hovedinngang		50.000
Trådløst nettverk (sikker sone) på Indigo og Blå		
Carporter for hjemmetjenesten – 7 biler		500.000
Sum		2.000.000

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		3.030.000

ØMS – OMSORGSBOLIGER

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Utvendig maling - gjenstående	130.000	
Sum	130.000	

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER	130.000	

ØMS – TRYGDEBOLIGER

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Rehabilitering innvendig og utvendig om disse leilighetene		
fortsatt skal benyttes – avventes og kostnadene er ikke		(1.000.000)
medtatt		
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		0

ØMS – TRYGDEPENSJONAT

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Utvendig maling	50.000	
Rehabilitering av de 3 gjenstående leilighetene		300.000
Nytt golvbelegg i korridorer	150.000	
Bytte rekkverk på alle verandaer	50.000	
Vegg mot avlastningsbolig er rått og må skiftes	50.000	
Sum	300.000	300.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER	300.000	300.000

ØMS – LEGESENTER

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Nytt ventilasjonsanlegg		1.500.000
Nytt nødlysanlegg		50.000
Nytt golvbelegg i korridorer	70.000	
Sum	70.000	1.550.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Fornyelse av akuttrom på legesenteret		350.000
Ombygging av LAB (taushetsproblematikk) - ?		50.000
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER	70.000	1.950.000

ØMS – TERAPIBADET + TRENINGSKJELLER ØMS

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Ventilasjon på teknisk rom terapibad		50.000
Skifting golvmateriale – fra flis til belegg (fugene er klorete)		70.000
Sum		120.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Ny tredemølle		100.000
Sum		100.000

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		220.000

ØMS – NYTT HELSEBYGG

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Forprosjekt nytt helsebygg		1.000.000
Nytt helsebygg leges inn i økonomiplanen		(100.000.000)
Sum		1.000.000

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		1.000.000

AVLASTNINGSBOLIG FOR BARN

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Ombygging av bad (ny bruker trenger større utstyr)		
(slå sammen 2 bad)		250.000
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		250.000

ØRLANDSHALLEN inkl svømmehallen

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Rehabilitering av toalettakerne i vestibyle		300.000
Rehabilitering av ventilasjonsanlegg idrettshall		200.000
Sum		500.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Omlagging til basishall ?		
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		500.000

LANDBRUKETS HUS

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Skifting av dør i rømningsvei 3.etg	20.000	
Utvendig maling	60.000	
Dusjanlegg		40.000
Sum	80.000	40.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER	80.000	40.000

KULTURSENTERET

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Utvendig maling mot øst	60.000	
Nye dører til heis		300.000
Sum	60.000	300.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Nye møbler til vranglearealet, biblioteket og kino		530.000
Oppussing/ombygging av skranke		40.000
Ombygging av arealer for publikums-pcer i biblioteket		30.000
Sum		600.000

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER	60.000	900.000

RÅDHUSET

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Utskifting av lysarmaturer		150.000
Rehabilitering av yttervegger mot sør og vest		200.000
Sum		350.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Fornyelse av møteromsmøbler		750.000
Sum		750.000

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		1.100.000

UNGDOMMENS HUS – "MÅNEN"

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Brannalarmanlegg		50.000
Sum		50.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		50.000

DRIFTSTASJON LERBEREN

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Utvendig maling	60.000	
Ventilasjon kontorfløy	50.000	
Ny hovedkabel strøm		80.000
Erstatning for oljekjel - varmepumper		100.000
Sum	110.000	180.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER	110.000	180.000

UTLEIEBYGG FOR FOSEN TINGRETT

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Utskifting av lysarmaturer		200.000
Sum		200.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		200.000

UTLEIEBOLIGER

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Tyrs vei 20: utv kledning og nye vinduer		1 50.000
Tyrs vei 20: oppussing innvendig		300.000
Sum		450.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		450.000

MEIERIET

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Kfr tiltak med referanse til notat fra leder av Frivilligsentralen		250.000
Sum		250.000

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		250.000

ØRLAND LUFTHAVN

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Utarbeidelse av skisseprosjekt nytt terminalbygg		250.000
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		250.000

AUSTRÅTT GÅRD

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Brannalarmanlegg i fjøset (pålegg)		250.000
Oppussing driftsbygning		1.200.000
Sum		1.450.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		1.450.000

KULTURBRUKET ("HV-brakka")

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Om kommunen fortsatt skal eie bygget er det nødvendig med totalrenovering av bygget både inn- og utvendig (Prosjektet er ikke medtatt i sammenstillingen)		(1.500.000)
Sum		(1.500.000)

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		0

ØRLAND KIRKE

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Oppgradering av toalett i sakristiet		1 50.000
Sum		1 50.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Vinduer mot vest i bårhuset må skiftes	20.000	
Bårhuset må males	30.000	
Takstein mangler på bårhuset og på kirkebygget	30.000	
Vangen opp til prekestolen må males	10.000	
Golvbelegg fra kirkerommet og inn til sakristiet må skiftes	50.000	
Steinmuren rundt kirkegården må rettes opp	100.000	
Sum	240.000	

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER	240.000	1 50.000

STORFOSNA KIRKE

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Lekkasjer fra tak og vindu i våpenhuset	50.000	
Glass i vindu Sakristiet må skiftes	10.000	
Blikkbeslag på takpynt Sakristi må skiftes	20.000	
Rekkverk må settes opp mot trappenedgang på galleriet	10.000	
Vegg innvendig i Sakristiet er råttet og må skiftes	50.000	
Sum	140.000	

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER	140.000	

BRANNSTASJON BREKSTAD

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Ny brannstasjon på Brekstad – tas inn i økonomiplanen		(30.000.000)
Prosjektering og anbudsutarbeidelse		500.000
Sum		500.000

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		500.000

IDRETTSANLEGG

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Fullfinansiering spurtandekke		500.000
Sum		500.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		500.000

VEIER, GANGVEIER, GATELYS OG PARKERINGSANLEGG

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Utskifting av gatelys		1.000.000
Reasfaltering kommunale veier		500.000
Forprosjekt / mulighetsstudie parkeringsanlegg på Brekstad		500.000
Sum		2.000.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		2.000.000

KAIER OG HAVNEANLEGG

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Mulighetsstudie/forprosjekt nytt havneanlegg		1.200.000
Fendring kai søndre molo Brekstad havn		500.000
Sum		1.700.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		1.700.000

PARKANLEGG

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Gjennomføring av utarbeidet vedlikeholdsplan for trepleie	90.000	
Ny plenklipper		400.000
Nytt klippeaggregat plenetraktor		250.000
Fornyelse av kommunale lekeplasser		250.000
Drift og vedlikehold av Meieriparken	100.000	
Sum	190.000	900.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER	190.000	900.000

SAMMENDRAG

	Driftsbudsjettet	Investeringsbudsjettet
Futura barnehage	80.000	200.000
Borgen barnehage		270.000
Opphaug skole	110.000	915.000
Ørland ungdomsskole	100.000	
ØMS - sykehjemmet		3.030.000
ØMS - omsorgsboliger	130.000	
ØMS - trygdeboliger		0
ØMS - trygdepensjonat	300.000	300.000
ØMS - legesenter	70.000	1.950.000
ØMS – terapibad/treningskjeller ØMS		220.000
Avlastningsbolig for barn		250.000
Ørlandshallen inkl svømmehallen		500.000
Landbrukets hus	80.000	40.000
Kultursenteret	60.000	900.000
Rådhus		1.100.000
Ungdommens hus / "Månen"		50.000
Driftsstasjon Lerberen	110.000	180.000
Utleiebygg for Fosen tingrett		200.000
Utleieboliger		450.000
Meieriet		250.000
Ørland lufthavn		250.000
Austrått gård		1.450.000
Kulturbruket (HV-brakka)		0
SUM EKSISTERENDE BYGG	940.000	12.505.000
ØMS – nytt helsebygg - forprosjekt		1.000.000
Brannstasjon Brekstad - prosjektering		500.000
SUM NYE BYGG		1.500.000
Ørland kirke	240.000	150.000
Storfosna kirke	140.000	
SUM KIRKER	380.000	150.000
Idrettsanlegg		500.000
Veier, gangveier, gatelys og parkeringsanlegg		2.000.000
Kaier og havneanlegg		1.700.000
Parkanlegg	190.000	900.000
SUM VEI, KAI, PARK OG IDRETTSANLEGG	190.000	5.100.000
SAMMENDRAG	1.510.000	19.255.000

RÅDMANNENS FORSLAG TIL BUDSJETT FOR 2018

**INVESTERINGSBEHOV
VANN- OG AVLØPSSEKTOREN**

18.10.17

Drift og investeringer i vann- og avløpssektoren

Kommunen står foran en kraftig oppgradering av anleggene innenfor denne sektoren de kommende årene. Dette for å ivareta den forventede befolkningsveksten, Ørland lystasjons behov for mer vann og ikke minst oppgradere eksisterende anlegg.

Den klart største investeringen er knyttet til ny overføringsledning fra BFV's renseanlegg ved Barsetvatnet. Dette representerer en investering på i overkant av 50 millioner eks mva. Utbyggingen, som skjer i regi av BFV, er forutsatt ferdigstilt i løpet av 2019. Kostnadene dekkes i sin helhet av Ørland kommune.

I tillegg må bassengkapasiteten på Lerberen økes. Dette gjøres ved at det bygges et nytt basseng på 3000m³ som kommer i tillegg til de 2000m³ som vi har i dag. Det nye høydebassenget forutsettes ferdigstilt i løpet av 2018. Investeringskostnadene på høydebasseng med tilhørende ledninger og ventilkammer beløper seg til ca 36 millioner eks mva, hvorav forsvaret dekker ca 20%.

Kommunens silanlegg på Hovdetåa trenger en oppgradering for å kunne takle den forventede befolkningsveksten, samt tilfredsstille dagens gjeldende rensekrav. Totalt vil dette beløpe seg til ca 2 millioner eks mva.

Foruten de skisserte nyanleggene må kommune sørge for en videreføring av arbeidet med utskifting av gamle vann- og avløpsledninger. For å kunne opprettholde en forsvarlig gjennomføringsplan når det gjelder nødvendig fornyelse av ledningsnettets fordrer dette en bevilgning på 10 millioner for både 2018 og 2019.

For å kunne håndtere de økte kostnadene knyttet til vann og avløpssektoren forutsettes det at prisene på kommunens tjenester knyttet til vann og avløp for 2018 økes med 5%, ut over forutsatt prisstigning.

Tiltak	2017	2018	2019	2020
BFV -Ny overføringsledning fra Barset	kr 4 800 000	kr 35 000 000	kr 11 200 000	
BFV -Utredning reservevann og behandlingsanlegg		kr 200 000	kr 100 000	
BFV - tilstandsanalyse dam			kr 200 000	
Pumpestasjon / ventilkammer ny hovedvannledning		kr 7 000 000		
Høydebasseng med øvre ventilkammer		kr 15 000 000		
Omlegging vei forbi høydebasseng		kr 1 000 000		
Ledningstrase opp til Lerbern		kr 5 500 000		
Utsifting gamle vannledninger (asbestsementrør)		kr 5 000 000	kr 5 000 000	kr 5 000 000
Rehabilitering gamle VA-ledninger	kr 10 000 000			
Rehabilitering gamle VA-ledninger Brekstad		kr 5 000 000	kr 5 000 000	
Oppgradering silanlegg Hovdetåa		kr 1 500 000	kr 500 000	
Oppgradering overløp pumpestasjoner		kr 500 000	kr 500 000	kr 500 000
Investeringsbehov vann og avløp	kr 14 800 000	kr 75 700 000	kr 22 500 000	kr 5 500 000

PRISLISTE FOR 2018

KOMMUNALE TJENESTER OG TILBUD

INNHOLD

Vann
Avløp
Renovasjon
Slamtømming
Feiing
Havneavgifter
Utleie av adm. bygg
Ørlandshallen
Barnehager
Skolefritidsordningen
Hjelpeordninger i hjemmene
Sykehjemmet
Kulturskolen
Billetter
Landbruk
Annet

Byggesak og oppmålingsgebyrer:

Tjenester etter matrikkellova
Tjenester etter plan- og bygningsloven
Søknader om utslipp

1 VANN

Alle priser er inkl.mva.

		Pris 2017	Pris 2018
1.1	Tilknytningsavgift (engangsgebyr for tilknytning pr bygg)		
	Boliger, fritidshus/hytter og annen bebyggelse		
	inntil 150 m ² bruksareal	15 221	16 378
	tillegg for bruksareal 151 - 500 m ²	77	83
	tillegg for bruksareal 501 - 1 000 m ²	43	46
	tillegg for bruksareal over 1000 m ²	22	24
	Boliger på gårdsbruk, som ovenfor		
	Tillegg for driftsbygninger	19 475	20 955
	GPS registrering v/tilknytning	1 046	1 125
1.2	Årsgebyr		
1.2.1	Vann tatt ut gjennom måler betales etter følgende satser:		
	Fastdel:		
	Hus/ leiligheter pr leilighet / boligenhet	1 733	1 865
	Hytte / fritidshus	1 733	1 865
	Variabel del:		
	I tillegg til fastdel betales det for målt forbruk, pr kbm	16	17
1.2.2	Vann tatt uten at det er installert vannmåler betaler etter følgende satser:		
	Hus/ leiligheter under 100 m ² BRA pr leilighet / boligenhet	3 807	4 096
	Hus/ leiligheter over 100 m ² BRA pr leilighet / boligenhet	5 173	5 566
	Hytte / fritidshus	2 608	2 806
1.2.3	Gårdsbruk (skal ha måler), bolig/kårhus som under 1.2.1 og 1.2.2		
	Fastdel:		
	Gårdsbruk / driftsbygninger (uavhengig av antall husdyr)	3 553	3 823
	Variabel del:		
	I tillegg til fastdel betales det for målt forbruk, pr kbm	16	17
1.2.4	Andre virksomheter med innlagt vann og andre vannuttak(måler)		
	Fastdel:		
	1. Virksomhet med årsforbruk opp til 1000m ³	4 136	4 450
	2. Virksomhet med årsforbruk opp til 10.000m ³	7 101	7 641
	3. Virksomhet med årsforbruk over 10.000m ³	18 911	20 348
	Variabel del:		
	I tillegg til fastdel betales det for målt forbruk, pr kbm	16	17
1.2.5	Vannmåler		
	Vannmåler eies av abonnenten som betaler alle kostnader tilknyttet installasjon, drift og vedlikehold av måleren. Måleren skal årlig avleses og sendes innen tidsfrister satt av kommunen. Dersom avlesning ikke skjer innenfor fastsatte frister, kan kommunen foreta avlesning for eiers regning. Dette genererer et kontrollgebyr på kr	448	482
	For oppmøte i forbindelse med avstenging og påsetting av vannforsyning skal gebyrpliktige betale et tilleggsgebyr på kr	1 102	1 186

2 AVLØP

Alle priser inkl mva		Pris 2017	Pris 2018
2.1	TILKNYTNINGSavgift (engangsgebyr for tilknytting pr bygg): Boliger, fritidshus/hytter og annen bebyggelse: inntil 150 m ² bruksareal 16 318 17 558 tillegg pr. m ² for bruksareal 151 - 500 m ² 72 77 tillegg pr. m ² for bruksareal 501 - 1 000 m ² 38 41 tillegg pr. m ² for bruksareal over 1000 m ² 18 19 Boliger på gårdsbruk, som ovenfor Tillegg for driftsbygninger 20 633 22 201		
2.2	ÅRSgebyr		
2.2.1	Vann tatt ut gjennom måler betales avløpsavgift etter følgende satser: Fastdel: Hus/ leiligheter pr leighet / boligenhet 1 420 1 528 Hytte / fritidshus 1 420 1 528 Variabel del: I tillegg til fastdel betales det for målt vannforbruk, pr kbm 12 13		
2.2.2	Vann tatt ut uten at det er installert vannmåler betaler avløp etter følgende satser: Hus/ leiligheter under 100 m ² BRA pr leighet / boligenhet 2 608 2 806 Hus/ leiligheter over 100 m ² BRA pr leighet / boligenhet 4 050 4 358 Hytte / fritidshus 1 777 1 912		
2.2.3	Gårdsbruk (skal ha måler), bolig/kårhus som under 2.1. og 2.2. Fastdel: Gårdsbruk / driftsbygninger (uavhengig av antall husdyr) 3 553 3 823 Variabel del: I tillegg til fastdel betales det for målt vannforbruk, pr kbm 12		
2.2.4	Andre virksomheter med innlagt vann og andre vannuttak(måler) Fastdel: 1. Virksomhet med årsforbruk opp til 1000kbm 2 970 3 196 2. Virksomhet med årsforbruk opp til 10.000kbm 3 683 3 963 3. Virksomhet med årsforbruk over 10.000kbm 17 750 19 099 Variabel del: I tillegg til fastdel betales det for målt vannforbruk, pr kbm 12 13		

3 RENOVASJON / SLAMTØMMING

Alle priser er inkl.mva.		Pris 2017	Pris 2018
	For renovasjon gjelder prisvedtaket i Fosen renovasjon med tillegg av kr 100 pr abonnement. For slamtømming gjelder prisvedtaket i Fosen renovasjon med tillegg av kr 200 pr abonnement.		

4 FEIING

Alle priser er inkl.mva.

		Pris 2017	Pris 2018
4.1	Feiegebyr for ordinært fyringsanlegg pr år	569	584
4.2	Feiegebyr for ekstra pipeløp(pipe med dobbelt røykrør)	364	373
4.3	Feiing fritidsboliger pr feiing	550	564
4.4	Gebyr for feiing ut over rutinemessig feiing hvert 2.år Oppdrag som utføres på bestilling(kaminrens og lignende)	467	479
4.5	timepris kr Det beregnes minimum 2 timer pr oppdrag. I tillegg kommer dekning av materiell og transport)	467	479

5 KAI- OG HAVNEAVGIFTER

Alle priser eks. mva.

		Pris 2017	Pris 2018
5.1	KAI- OG HAVNEAVGIFTER For båter inntil 500 tonn, pr døgn For båter 500 - 2000 tonn, pr døgn For båter over 2000 tonn , pr døgn	564 846 1 348	579 868 1 383
5.2	VAREAVGIFTER Stykkogods, pr tonn Bulk, pr tonn Sand, pukk og stein, pr tonn Containere, anleggsbrakker pr stk	23 3 7 308	24 3 7 316
5.3	FYLLING AV VANN Startavgift Pr kbm fylt vann	1 686 29	1 730 30
5.4	ØRLAND LUFTHAVN Startavgift kreves inn for alle flygninger ihht. Avinor sitt reglement Årskort for private småfly		

6 Utleie av administrasjonsbygg

(Mva beregnes ikke på disse prisene)

		Pris 2017	Pris 2018
6.1	Ørland rådhus		
6.1.1	Borgklienten	1 280	1 313
6.1.2	Yrjar	2 000	2 052
6.1.3	Kantina	2 000	2 052
6.2	Skoler Aktivitetsrom/gym.sal til private arrangement (konfirmasjon, etc)	1 590	1 631
6.3	Futura barnehage Storstua	1 590	1 631
6.4	Ungdommen hus Ettermiddag og kveld Lørdag og søndag	400 800	400 800

7 ØRLANDSHALLEN

(Mva beregnes ikke på disse prisene)

Det er fri halleie knyttet til organisert fysisk aktivitet for barn og ungdom tom 16 år.

Fri halleie gjelder ikke helg og gjelder kun for idrettshallen og ikke svømmehallen.

		Pris 2017	Pris 2018
7.1	Idrettshallen		
7.1.1	Leie av hele hallen med garderober til trening, pr time	247	253
7.1.2	Kampavgift handball - pr kamp inntil 2 timer	564	579
	deretter pr time	114	117
7.1.3	Utleie av hallen til arrangement, pr dag	3 372	3 460
7.1.4	Utleie av hallen til arrangement, pr time	420	431
7.1.5	Garderobeleie ifm utetrening, pr time	106	109
7.2	Svømmehallen		
7.2.1	Enkelt billett:		
	voksen	67	69
	barn/ungdom opp til 15 år	36	37
	soldater på førstegangstjeneste	36	37
7.2.2	Klippekort - 10 klipp		
	voksen	528	542
	barn/ungdom opp til 15 år	267	274
			0
7.2.3	Klippekort - 20 klipp		
	voksen	1 056	1 083
	barn/ungdom opp til 15 år	528	542
			0
7.2.4	Årskort		
	voksen	2 527	2 593
	barn/ungdom opp til 15 år	1 266	1 299
			0
7.2.5	Utleie av svømmehall til lag og foreninger		
	pr.time med svømmevakt	1 025	1 052
	pr.time uten svømmevakt - forutsetter egen avtale	513	526
	pr.dag uten badevakt - forutsetter egen avtale	4 613	4 733
	leie for lokale svømmehall i ordinær åpningstid, pr gang	410	421
7.3	Ørland sparebank Arena		

8 KULTURSKOLEN

Mva beregnes ikke på disse prisene		Pris 2017	Pris 2018
8.1	Instrumental/vokalopplæring, pr år	2 973	3 050
8.2	Instrumentleie, pr år	461	473
8.3	Gruppeaktiviteter visuelle kunstfag, inkl materiellkostnader pr år	2 973	3 050
8.4	Andre gruppeaktiviteter, pr år	2 460	2 524
Voksne elever betaler dobbel kontingent			
Kjøp av tjenester til lag for voksne betales med 100 % refusjon av total kostnader av tjenesten			
Kjøp av dirigenttjenester til lag for barn/unge betales med 70 % refusjon av total kostnader med tjenesten			
Søskenmoderasjon:			
- 30% for barn 2 fra i samme husstand.			
- 50 % for 3. barn og flere i samme husstand			

9 FORELDREBETALING I BARNEHAGER

(Mva beregnes ikke på disse prisene)		Pris 2017	Pris 2018
9.1	Kontingent 100% plass	2 730	2 910
	Kostpenger	328	350
9.2	Kontingent 80% plass	2 460	2 622
	Kostpenger	262	279
9.3	Kontingent 60% plass	1 910	2 036
	Kostpenger	200	213
9.4	Kontingent 50% plass	1 775	1 892
	Kostpenger	195	208
9.5	Kjøp av enkeltdag	410	437
Søskenmoderasjonen er satt til 30% for 2. barn og 50% for 3. barn. (Jmf sentrale forskrifter) Barn med søsken i private barnehager vil få søskenmoderasjon i kommunale barnehager			

10 SKOLEFRITIDSORDNINGEN

Mva beregnes ikke på disse prisene. Prisene gjelder pr mnd.

		Pris 2017	Pris 2018
10.1	over 19 timer pr. uke (100% plass) Kostpenger	2 522 210	2 688 224
10.2	14 - 19 timer pr. uke (80% plass) Kostpenger	2 255 190	2 404 202
10.3	9 - 14 timer pr. uke (60% plass) Kostpenger	1 881 164	2 005 175
10.4	under 9 timer pr. uke Kostpenger	1 507 138	1 606 147
10.5	Kjøp av enkeltdag(er) - faktureres etter timepris x ant. oppholdstimer. - timepris Kostpenger pr dag	 45 20	 45 20
	Søskenmoderasjonen er satt til 30% for barn 2 fra samme husstand.		

11 HJELPEORDNINGER I HJEMMET

		Pris 2017	Pris 2018
11.1	Hjemmehjelp Abonnement pr måned for brukere med inntekt inntil 2G(fra 180,00) (Satsene justeres automatisk ihht Statens satser)	200	205
11.1.1	Pris pr time for brukere med inntekt: - 2G - 3G - 3G - 4G - 4G - 5G over 5G	336 379 463 611	345 389 475 627
11.2	Ambulerende vaktmester Pris pr time For å skjerme brukere med store behov for tjenester, og for å hensynta de med dårlig økonomi, settes det et utgiftstak på betaling av praktisk bistand/ hjemmehjelp. <u>Utgiftstak 2017</u> 2G - 3G: utgiftstak på betaling med 10 timer pr. måned >3G: utgiftstak på betaling med 15 timer pr måned.	316	324
11.3	Trygghetsalarm Abonnement pr måned Abonnement pr måned - Trygghetsalarm GSM	215 256	221 263

12 BEMANNET OMSORGSLEILIGHET

		Pris 2017	Pris 2018
12.1	Husleie m/strøm, kommunale avg, vaktmestertjeneste og kabeltv pris pr måned	4 100	4 207
12.2	Andre tjenester i forbindelse med bemannet omsorgsleilighet		
	Alle måltider bestilt fra kjøkken - pris pr måned	4 408	4 523
	Abonnement på vask av klær pris pr kg	72	74
	Abonnement på leie av fellestøy, handduker, sengetøy pris pr måned	210	215
	Abonnement på hygieneartikler pris pr måned	205	210
	Leie av trygghetsalarm pris pr måned	215	221
	Bistand til vask av leilighet pris pr måned	191	196
	*) Beregnes ut fra inntekt		

13 SYKEHJEMMET

		Pris 2017	Pris 2018
13.1	Korttids- og opptreningsopphold		
	Dag- eller nattopphold	80	82
	Døgnopphold	155	159
	Satsene justeres automatisk ihht statens satser		
	Gjestedøgnpris	1 845	1 893
13.2	Kjøp av mat		
	Middag	82	84
13.3	Vask av tøy		
	Pr kilo tøy	72	74
	Pr. stk dyne	154	158

14 ANDRE TJENESTER KNYTTET TIL ØMS

		Pris 2017	Pris 2018
14.1	Trygdepensjonatet		
	Korttidsopphold pr uke	820	841
14.2	Omsorgslønn		
	Standard sats pr måned	3 200	3 200

15 KOMMUNALE UTLEIEBOLIGER

Utleieboliger, trygdeboliger, trygdepensjonat og omsorgsboliger indeksreguleres
årlig ihht Husleielovens § 4-2

16 ANDRE GEBYRER

		Pris 2017	Pris 2018
16.1	Landbrukskontoret		
	Minstegebyr konsesjonssaker	3 167	3 249
	Delingssaker etter Jordloven	2 204	2 261
16.2	Kunnskapsprøve Alkoholoven	400	410
16.3	Etablererprøven, serveringsloven	400	410
16.4	Skjenkebevilling, saksbehandlingsgebyr	340	349

16 GEBYR FOR ARBEID OG TJENESTER ETTER MATRIKKELLOVA (§32)

Mva beregnes ikke på disse prisene

		Pris 2017	Pris 2018
1.0	Attester og tjenester som betales etter medgått tid		
	Pr time	902	1 100
	Minstegebyr	1 579	2 000
2.0	Oppretting av grunneiendom og festegrunn		
	Gebyr pr opprettet enhet	24 703	23 000
3.0	Grensejustering av grunneiendom, festegrunn, sameie, anleggseiendom og uteareal på eierseksjon	7 262	6 000
4.0	Arealoverføring av grunneiendom, festegrunn, jordsameie og anleggseiendom	8 687	10 000
6.0	Klarlegging av eksisterende grense hvor grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning		
	Hvor grensen er tidligere koordinatbestemt ved oppmålingsforretning	1 676	1 719
	Hvor grensen ikke tidligere er koordinatbestemt, eller klarlegging av rettigheter	5 684	5 831

17 GEBYR FOR ARBEIDER ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN (§33-

Mva beregnes ikke på disse prisene

		Pris 2017	Pris 2018
1.1	Tjenester som betales etter medgått tid		
	Pr time	902	1 100
2.1	Private planforslag		
	Basisgebyr	53 684	55 080
	Tillegg for areal 10 - 100 da	13 473	13 823
	Tillegg pr påbegynte 100 da, fra 101 - 1.000 da	5 392	5 532
	Tillegg pr påbegynt 100 da over 1.000	2 696	2 766
	Tillegg pr påbegynte 10 tomter over 10 og inntil 50	13 479	13 829
	Tillegg pr 10 tomter over 50 tomter	2 696	2 766
2.2	Private planforslag		
	Mindre vesentlige endringer	11 224	11 516
2.3	Private planforslag		
	Tilbaketrekking av plan før offentlig ettersyn / forkastede planer betaler gebyr tilsvarende 50% av 2.1		
3.2.1	Søknad om tillatelse til oppføring av boligbygg og fritidshus/hytter		
	Tiltaksklasse 1	13 474	13 824
	Tiltaksklasse 2	17 507	17 962
	Tiltaksklasse 3	20 213	20 739

		Pris 2017	Pris 2018
3.2.2	Søknad om tillatelse til oppføring av andre typer bygg - herunder tilbygg og påbygg		
	Inntil 50 kvm BRA	5 474	7 000
	Tillegg pr kvm fra 50 til 500 kvm BRA, pr kvm	82	82
	Tillegg pr kvm fom 500 kvm til 5000 kvm BRA, pr kvm	28	21
	Tillegg pr kvm fom 5000 kvm og oppover, pr kvm	6	5
3.2.3	Vesentlige endringer av tiltak faktureres med 20 % av gebyr for nyoppføring av tilsvarende tiltak. Minstegebyr	1 579	1 620
3.2.4	Fasadeendring		
	Minstegebyr	1 579	1 620
3.2.5	Bruksendring, vesentlig utvidelse eller endring av tidligere drift		
	Bruksendring som ikke forutsetter endring av eksisterende bygning	1 579	1 620
	Bruksendring som forutsetter endring av eksisterende bygning faktureres med 50% av gebyr gitt i pkt 3.2.2		
3.2.6	Riving		
	Minstegebyr	1 579	1 620
3.2.7	Oppføring, endring av bygningsteknisk installasjon		
	Minstegebyr	1 579	1 620
3.2.8	Oppdeling eller sammenføring av bruksenheter i bolig		
	Minstegebyr	1 579	1 620
	Midlertidige bygninger, konstruksjoner og anlegg >2 år		
	Gebyr som pkt 3.4		
	Vesentlige terrenginngrep		
	Faktureres etter medgått tid til en en timesats på	907	1 100
	Anlegg av veg og parkeringsplass		
	Veier over 500 m og anlegg over 10 da etetr medgått tid. Timesats	907	1 100
	Opprettelse av grunneiendom (fradeling)		
	I samsvar med grenser fastsatt i godkjent plan		0
	Grenser tidligere ikke fastsatt i plan eller andre grensefastsettelse	2 317	2 377
	I samsvar med grenser fastsatt i festekontrakt eller målebrev		0
	Grenser ikke i samsvar med festekontrakt eller målebrev	2 317	2 377
	Godkjenning av foretak for ansvarsrett		
	Selvbygger	3 116	3 197
3.4	Tiltak som krever søknad og tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver (tidligere meldingssaker)		
	Mindre tiltak på bebygd eiendom	3 424	3 513
	Driftsbygninger i landbruket (inntil 1.000 kvm BRA)	5 012	5 143
	Midlertidige bygninger , konstruksjoner og anlegg	3 424	3 513
	Andre mindre viktige tiltak som etter kommunens skjønn ikke kan forestås av tiltakshaver	1 240	1 272

		Pris 2017	Pris 2018
3.5	Kontroll av bygningers plassering og høyde		
	Bebygd areal (BYA) inntil 500 kvm	2 050	2 103
	Bebygd areal over 500 kvm	4 766	4 890
	Andre enkle konstruksjoner eller anlegg	1 579	1 620
	Større og kompliserte anlegg faktureres etter medgått tid		
3.6	Dispensasjoner		
	Dispensasjon som krever behandling hos andre myndigheter	10 927	11 211
	Dispensasjon som ikke krever behandling hos andre myndigheter	5 463	5 605
	Dispensasjon fra teknisk forskrift og avvik ihht pbls § 31-2		2 000
3.7	Tvangsmulkt og særlig behandlingsgebyr		
	Behandling av tiltak som er ulovlig igangsatt. Ingen eller svært mangelfull søknad foreligger. 2,5 x ordinært gebyr.		
	Behandling av tiltak som er ulovlig igangsatt. Komplette søknad foreligger på tiltak i samsvar med plan. 1,5 x ordinært gebyr.		
	Behandling av tiltak som er ulovlig igangsatt og hvor tiltaket forutsetter dispensasjonssøknad. 2 x ordinært gebyr		0
	Mer omfattende saker faktureres etter medgått tid		
	Behandling av ulovlig igangsatte tiltak som tilbakeføres uten at tiltaket søkes ettergodkjent	2 814	2 887
3.8	Overtredelsesgebyr		
	byggeforskriftenes kap 16		

18 GEBYR FOR BEHANDLING AV SØKNADER OM UTSLIPP AV AVLØPSVANN

Mva beregnes ikke på disse prisene

		Pris 2017	Pris 2018
1.0	Søknad om utslippstillatelse inntil 15 pe		
	Til sjøresipient via slamavskiller	2 245	2 303
	Til tett tank	2 245	2 303
	Til infiltrasjon eller andre naturbaserte løsninger	4 484	6 000
	Til minirensanlegg eller andre rensemetoder	4 484	4 000
2.0	Søknad om utslippstillatelse > 15 pe og inntil 50 pe		
	Til sjøresipient via slamavskiller	7 790	7 993
	Til infiltrasjon eller andre naturbaserte løsninger	11 706	12 010
	Til minirensanlegg eller andre rensemetoder	11 706	7 993
3.0	Søknad om utslippstillatelse > 50 pe og inntil 2.000 pe		
	Faktureres etter medgått tid. Minimumsgebyr	19 516	20 023
4.0	Søknad om utslippstillatelse av oljeholdig avløpsvann		
	Fast pris	3 895	3 996
5.0	Søknad om tillatelse til påslipp til kommunalt avløpsnett		
	Fast pris	3 895	3 996
6.0	Tilsynsgebyr		
	Fast pris	1 307	1 341